

Előzetési ára:
 Egész évre..... 6 —
 Fél évre..... 3 —
 Negyed évre..... 1 50
 ..
Hirdetéseket
 felvesz a kiadóhivatal
 IV. egyetem-tér 6.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
 minden hó 1. és 15-én.
 SZERKESZTŐSEG
 a
 KIADÓHIVATAL
 IV. kerület,
 egyetem-tér 6. sz.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete, a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata, a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának, a Budapesti Pinczér-Egylet, és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>A szállodások-, vendéglősök- és koresmárosok- ipartársulata létezik: IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.</p>	<p>Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF IV. egyetem-ter 6. Főmunkatárs: F. Kiss Lajos.</p>	<p>A »Budapesti Pinczér-Egylet« létezik: IV., vármegyeház-utca 9. PAULITS JÓZSEF közvevitő-intézete IV. papnövelde-utca 3. létezik.</p>
<p>A budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők-ipartársulat létezik: II. ker., Medve-utca, Fácza.</p>		

A szállodások, vendéglősök, kávésok, pinczerek és kávéssegédek nyugdíjgyesületének alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium f. évi 102,069. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

„BUDAPESTI KÖZLÖNY“

Budapest, 1897. 271. szám. Csütörtök, november 25-én.

A várvavárt nap végre elérkezett, a nyugdíjgyesület alapszabályai szentesítve vannak, a fenntartó-bizottság első és legfontosabb feladatának ime alig négy hónapi idő alatt teljesen megfelelt. Most már egyesületeinken van sor, hogy megkezdvén munkálkodásukat, a debreczeni congressus minél előbb egybegyűlhessen, nyugdíjgyesületünk pedig minél előbb véglegesen megalakulhasson. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Segítség!

Megvan-e a parabolás meséknek még ma is a maguk jogosultsága? Bizonyára! A gonoszság még ma is talál czivódásra okot, a tufeszített hurrol szülő igazság ma igazabb mint valaha.

Egy nagy császárról a népmese szerint történetíróink a következőket jegyezték fel. A Felséges urnak, hogy — hogy nem, éppen úgy, mint bármely szegény alattvalójának pénztára üres lett. Baj az ilyesmi minden embernél, mennyivel nagyobb baj azonban egy császárnál.

„Hívjátok a pénzügyminisztert!” — Ő ezellenéziája görnyedve állt meg ura és parancsolója előtt.

Parancsolj én császárom és minden parancsoló teljesítve lesz”, — mondá a szepegő miniszter.

„Pénztáram üres, katonáim nem kapnak zsoldot, császári haztartásomat homály fenyegeti”, — felel a felség.

„Felemeljük az adót felséges uram”, — mond ismét a hűséges miniszter.

Az adót fel is emelték, a nép dühöngött, de azért fizetett, mert volt miből. Aztán tovább mindég feljebb emelték az adót, míg egyszer csak azt jelentette a mindég szolgálatkész miniszter urának:

„Uram császár, most már nem szegül ellen a nép, de nem is fizet, mert nincs miből, elvettük mindenét, földönfutóra tettük alattvalóinkat.”

„Vissza-vissza az adópréssal, — kiáltott a császár, mert se katonám, se alattvalóm nem lesz.”

Későn volt. A nagy császár birodalmát alattvalói elhagyták, idegenek jöttek országába, kik végre is megfosztották trónjától.

* * *

Könyörületes Isten, mi lesz vendéglőseink, szállodásaink és kávéaink egy részéből, ha helyzetükön nem segít a kormány. Egyik nagy bukás a másikat követi, nem is szólók

a kisebb vendéglőkről. A napilapok állandó rovatot létesítettek tönkre ment vendéglőseinkről, és nincs fórum, mely magáévá tenné borzasztó helyzetünket. A törvény előírja, hogy minden 500 lakosra szabad egy vendéglői jogot adni, és mit tesz a magas pénzügyi igazgatóság? Akárhonnan védődik ide egy hazatlan egyén, egyszerűen adoptáltatja magát és meg van a vendéglősiipar üzéséhez szükséges engedély, innen van aztán, hogy 50—60 lélekre jön egy vendéglő. — Kereskedelemügyi miniszter ur. Kegyelmes uram, ezen segíteni kell, mert baj lesz. Vendéglőseink nagy része a kávésokkal együtt szintén úgy vannak már, mint a nagy császár alattvalói, nem szólnak semmit, görnyednek adósságaik terhe alatt, de maholnap az ország lakosainak egy tekintélyes része, vendéglőseink, kávésoink, télvíz idején, családostól együtt koldusbotra jutnak, nem bírva tovább az észnélküli nagy házbért, a csepe-bece értékű — de drága beszerzésű berendezést, és ennek maga az állam lesz az oka, mely vagy nem tudja, vagy nem akarja a vendéglősiipart partfogásába venni. Ha azt kérjük a minisztertől, hogy engedje meg a kepesítéshez való kötetést, elutasít. Ha azt kérjük, engedjen adónkból, süket fülekre találunk. Barmit kérünk, nem hallgat meg senki. Páriái vagyunk társadalomunknak, nem törődik velünk senki.

Am azért azon kéréssel járulok Nagyméltóságod színe elé, méltóztatnék pénzügyi kollegájával egyetértően a t. Ház asztalára a következő javaslatot letenni:

„A m. kir. kereskedelemügyi és a m. kir. pénzügyi miniszterek meggyőződésén arról, hogy az eddig kiadott és érvényben levő vendéglői jogok száma nem áll arányban a székesfőváros lakosságának számával, elrendelik, miszerint további 5 éven át sem szállodai, sem vendéglői, sem kávéházi iparengedélyek az erre jogosított közhatalóságok által ki nem adhatók.”

Valóban az élet satyrája, hogy éppen a kereskedelemügyi államtitkár ő Méltósága

mult hónapban egy bizalmas ankétet hívott egybe, a melyen dicséretreméltó szavakban kötötte lelkére mindazoknak, kik azon résztvettek, hogy ne hanyagolják el a hazai üvegyárakat, hanem tőlük telhetőleg támogassák azokat. Különös. Az üvegyárak élén csupa vagyonos emberek állanak, az állam, továbbá egyes városok mindenféle kedvezményben részesítik ezen vállalatokat, mégis ha egy kicsit megcsappan jövedelmük, mindjárt futnak a miniszterhez és panaszkodnak, hogy nem bírják gyáraikat üzemben tartani, mert nem részesülnek ezen támogatásban. Kérdem: Ki segít rajtuk vendéglősök és kávésokon? Kihez menjünk mi? Mindennap egy új hírlap, minden másnap egy új találmány, mindezeket látni, olvasni, élvezni akarják vendégeink, de azért egy vendéggel sem lesz üzletünkben több, egy krajczárral sem szabad árunkat felelni. Hol itt az igazság? Ha panaszra nyílik sápadt ajkunk, kinevelnek. Csak nem akar ön egy év alatt milliomos lenni? vetik oda. Nem hogy vagyont nem szerezhettünk ma, de igenis vesztélyeztetjük hosszú éveken át összekapargatott garasainkat, más ipart üző vagy kereskedő polgártársunk pénzével együtt tönkreteszünk, egy a magunk mint családunk egészségét és leglőbb eseteiben a szegényház utolsó menedékünk. Ki meri tehát mondani, hogy ez igazság? Senki. Csak a nyugaltságot az életet nem ismerő tapasztalatok hiányában mindég másban hibát kereső krakelerseg. Meg nem késő. Van még idő, mód és alkalom, a mult mulasztásainak helyrehozására. Csak akarnunk kell. Azért azon kéréssel jövök hozzátok testemből való test, véreimből való vér, vendéglős kartársaim, igyekezzetek a nyugdíj-ügyet életbeléptetni, a vendéglősök és pinczerek menházának alapkövét letenni, és ezekkel sorokon némileg segíteni, mert csak úgy segít az Isten és társadalom, ha magatok is segítetek magatokon.

Bokros Károly.

A címül választott szám azon magas kormány-rendeletnek száma, mely alatt a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter a szállodások stb. orsz. nyugdíjgyesületének bemutatott alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Szükséges-e ismertetni ezen egyesület célját? Van-e kartársaim között, ki arról az intézményről nem hallott volna, mely a jövőben hivatalosan leendő az egyesület címének megfelelő foglalkozásuaknak azon biztosságot nyújtani, hogy nem lesznek kénytelenek öreg napjaikban ajtórojtóra menni koldulni, hanem mint egy tisztos ipar józan munkás tagjai a munkában eltöltött élet végén élvezhetik szorgalmuk, takarékságuk édes gyümölcsét, nyugdíjukat.

Amde ezzel a miniszteri jóváhagyással még nem értük el, hogy már most minden rendben van, sőt az alapszabály jóváhagyása által reánk róttuk a gondot, hogy az önmagunk által elfogadott alapszabály követeléseinek meg is feleljünk; lépünk tehát a tett mezejére és kezdjük ápolni a gyenge ültvényt, hogy idővel erős tölgygyé nőjjön.

Tevékenységünket három irányban kell kifejtenünk:

Első sorban kötelességünk egy tekintélyes alaptőkének a letétele:

Másodszor: az életbe léptetendő nyugdíjintézetbe a mennél tömegesebben kell belépőnk.

Harmadszor: belépésünk által magunkra vállalt fizetési kötelességeinket lelkiismeretesen kell megfizetnünk.

Az előző pontokban felsoroltakat némileg ohajításom megvilágítani.

Egy 100,000 frtos alaptőkének a letétele kezdettől fogva már azon célból szükséges, mert ezen 100,000 frt évi kamata teszi lehetővé az egyesületnek alacsonyabb tagdíjak mellett is fenntartását, ezen okból kifolyólag ismerje minden meglévő egyet kötelességének, de főképp és első sorban azon egyeteket, melyek már ezen alaptőke letétesítéséhez a megtartott kongresszusokon magukat egy bizonyos összeggel kötelezték, hogy már most ígéretüket be is váltják és a megajánlott összeget oly módon folyósítsák, hogy az a nyugdíjintézet megalakulásának napján az alaptőkéhez csatolandó legyen. Az egyeteket ezen összeget nem adják idegen célra, csakis tagjaiknak ohajai folytán létesítendő intézmény alaptőkéjének gyarapítására, mely intézet lesz hivatalos minket munkaképtelenségünk idején áldásosan segíyezni.

A tömeges belépés az intézet és a tagok előnyére szolgál: az intézetre előnyös, mert a tömeges tagszám ennek életképességét biztosítja, minék következtében a hozzáfűzött követelményeknek annál biztosabban képes megfelelni: a tagokra nézve pedig megnyugtatóan szolgál, hogy tömeges belépés által életképesé tette ez intézményt, hogy annak idején az alapszabályban biztosított nyugdíjat élvezhessék.

Ami a reánk vállalt kötelességek betartását illeti, az nem is teher, ha a belépés alkalmával életviszonyaink jól meg gond o l v a vállalkozunk magunkra. Mindenki biztosítson magának rokkantsága idejére egy oly összeget, melynek terhét jelenlegi helyzetében elviselni képes, de ennek aztán feleljen is meg teljes lelkiismerettel.

Tájékoztásul legyen a következő példa:

Biztosít magának valaki, ha 25 éves, rokkantsága esetére 500 frtnyi évi nyugdíjat, ezért fog évente, 35 éven át, mikor a teljes nyugdíj-igény az alapszabály értelmében beáll, 48 frtot fizetni, ezen időn belül 1680 frtot fizet összesen be és élvez ellenében, a meddig életben van, évente 500 frtot nyugdíjat; ha nős és elhalálozik, neje élvezi nyugdíjának 50%-át, ha gyermekei maradnak, melyek még kiskorúak, ezek fejenként atyjuk nyugdíjának 10%-at kapják mint nevelési pótlékot ha pedig előbb mint 35 év, de több mint 10 év után állna be a munkaképtelensége, úgy a tagságának megfelelő %-nyi nyugdíjat élvezi. Ezen példából kitűnik, hogy milyen áldásos egy nyugdíjintézet létesítése és ennek fentartása, mennyi kőnyet fog az a jövőben felszárítani.

Ezt meggondolva, nem tudok eleget csodálkozni, hogy elődeink nem létesítették már régen a nyug-

díjintézetet, azok mindég a betegetek ápolták, a halottakat pedig szépen eltemették, ezeknek visszamaradtjaikkal továbbá nem gondolt senki és nagyon sok esetben ezeknek csakis a koldusarisznya maradt, midőn jelenleg a betegsegélyző-pénztárak a betegetek ápolatják és a halottak eltakarításáról gondoskodnak, gondoskodjunk mi a könyvek felszárításáról és ápoljuk nyugdíjintézetünket, és tartsuk a közmondást szemünk előtt: »Segíts magadon, az Isten is megsegít.«

Nérey Dezső.

Nyílt levél

a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok-ipartársulatá"-nak tagjaihoz.

Néhány hónap mulva épen egy esztendeje lesz, hogy a budapesti vendéglős-ipartársulatnak null évi közgyűlése alkalmával azon, reám nézve megtisztelőszerekesében részesülhettem bejelenteni, hogy az általam képviselt cég, halálja jelűl, ezer forintot adományoz egy a budapesti vendéglősök és pincézerek javára alapítandó menhely — asyllum — javára.

A közgyűlés ezen adományt legnagyobb örömmel nemcsak elfogadta, hanem a menhely alapításának szükségéhez elvben hozzájárult, sőt két tagja: az ipartársulat érdeműs elnöke, Gundel János és Petánovics József urak ott nyomban 500—500 frttal hozzá is járultak.

Az eszme, a mely a menhelyalapítás gondolatára vezetett, úgy nemes és magasatos, a keresztülvitelére rendelkezésünkre álló eszközök oly számosak és hatalmasak, hogy talán nem is szükséges bizonyítanom, hogy annak megvalósítása, különösen ma, mikor a vendéglősipar oly válságokat él át, és elszegényedett vendéglőseink és munkaképtelenné vált pincézereink száma napról-napra növekedik, a legelső és legszentebb feladataink közé tartozik.

Épen azért, hogy e nemes eszme parlagon sokáig ne heverjen, hanem minél előbb megvalósulása találjon, sokat foglalkoztam ennek módzataival s ekképen szerzett meggyőződéseimnek egy legutóbb tartott barátságos összejövetelünkön kifejezést is adtam. Elmondtam ott, mily könnyű volna e humanus intézményt rövid idő alatt megvalósítani, ha az iránt mindazon nagy iparvállalatok, cégek stb. érdeklődését felkeltenék, a melyek a vendéglősiparral érintkezésben állanak, sőt egyszerűen: a vendéglősök által tartatnak fenn, és ha ezek támogatását a vendéglősök és pincézerek rendszeres hozzájárulása is erősítene.

Kiszámíthatlan és eredményes összegűnkben imponáló pénzeszűzesség állana ilyformán rövid idő alatt rendelkezésünkre és ha minden gyáros, kereskedő és iparos, ki velünk összeköttetésben áll, áldozatot hozna ezen intézménynek; minden vendéglős és pincézér csak kis, de állandó részvételt biztosítana, hamar eszköz érhetnének.

És mindezek a tervek minden nagyobb nehézség nélkül keresztül is vihetők. Mert vajjon ki merné állítani, hogy ama vállalatok, a melyeknek legelőbb támogatói a vendéglősök, nem fognak jelentékeny mérvben hozzájárulni céljaik előmozdításához, s ki hiszi, hogy vendéglőseink, a kik áldozatkészségüket már oly gyakran és szépen bizonyították, most egyszerre ridegen fognak visszahúzódni? S melyik pincézér volna az, aki abban a tudatban, hogy néhány fillérrel a sors csapásai ellen szerezhet magának agg korára, szívesen ne áldozna napi jövedelméből néhány fillért?

Bizonyára senki!

Ebben a meggyőződésben gyökeredzik a menhelyalapítás eszméjének felvetése, ez vezette az első adományozókat, de az utánuk következőket is. Amde azért e szép és humanus ügyet nem szabad a jövőre biznunk és a véletlenségnek kitennünk, hanem mindent meg kell tennünk, hogy az minél előbb testté váljék.

Mivel pedig tudom, hogy vendéglőseink és pincézereink ezen törekvés legbuzgóbb hívei, annak sikerességét leginkább ohajlják, azért vettem fel ama összejövetelünkön az eszmét, hogy a menhely ügyében a legszűzesebb alapokra fektetett gyűjtést kell indítanunk, s hogy annak eredményeit vendéglőseinknek és pincézereinknek a maguk hozzájárulá-

sával is nagyobbítaniok kell. Csak kis-foku, de állandó hozzájárulást értek, nem olyant, mely súlyos teherként nehezdednek az egyesek vállaira, még pedig olyképp, hogy a menhely létesítéséhez a gyűjtés útján beszerzendő alapítványokon kívül vendéglőseink egy bizonyos arány szerint megállapítandó évi összeggel, pincézereink pedig rendes havi fizetésük — nem jövedelmük! — egy hányadával, teszem fel 1/10-ával járulnának hozzá.

Ha az ipartársulat ez eszmét, melynek megvalósulását misem akadályozza, magáéva s közgyűlési határozat által főnökre és alkalmazottokra egyaránt kötelezővé tenné, a menhely rövid idő alatt felépülhetne, hogy támasz és fenntartója legyen azoknak, kik az élet nehéz küzdelmeiben megtörve, sorainkba kidőltek!

Skoupi József.

Jegyzőkönyv

felvetett Budapes en 1897. évi november hó 26-án a Szállodások, Vendéglősök, Kávésók, Pincézerek és Kávésosok Orsz. Nyugdíjgyesületének fentartó bizottságának rendezés havi üléséről.

Jelenlévők: Nérey Dezső elnök, Bokros Károly, F. Kiss Lajos és dr. Solti Odón jogtanácsos, bizottsági tagok.

1. Előző ülés jegyzőkönyve felolvasás után hitelesített.

2. Elnök örömmel jelenti, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 102,069/97. sz. a rendeletével a nyugdíjgyesület alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta, a bizottság ielkes éljenzessel veszi tudomásul a jelentést.

3. Bokros Károly előterjeszti, hogy miután a bizottság feladata legnagyobb részének az alapszabályok jóváhagyatása által megfelelt, s így most már megvettette alapját annak, hogy az egyesület minél előbb szerveztessék, legelső lépésben további teendőnek tartja a legközelebbi közgyűlés összehívása tárgyában intézkedni.

Jogtanácsos ezzel kapcsolatban jelenti, hogy a fentartó bizottságnak f. e. október hó 11-én 5. p. a hozott határozata alapján a szervező kongresszus összehívása tárgyában ártit a debreczeni vendéglősök ipartársulatahoz és pincézergyülethez, honnan az ipartársulati ügyész, dr. Benedek János ügyvéd ur utján azon értesítést kapta, hogy az első közgyűlés külső fényc és belső tartalmasága huzamosabb előkészítéssel jár, semhogy az a jelen megtartani lehetne, s azért az ottani egyesületek a jövő év első felére ohajtanak a kongresszust összehívni.

Elnök indítványozza, hogy a bizottság írjon át újból a jelen jegyzőkönyv esatolása mellett a debreczeni vendéglősök ipartársulatának és a debreczeni pincézergyületnek elnökségéhez, hogy a jövő évben megtartandó kongresszus és egyszerűsind szervező közgyűlés időpontjának valamint tárgyszorozatának megállapítása ezébjából sürgősen értekezletet hívjon egybe, arra a fentartó bizottságot is hívja meg, hogy így az előkészítés ezen legfontosabb ténykedésbe a bizottság is közvetlenül befolylhasson.

Az időpontra nézve mar most adjon kifejezést a bizottság azon ohajának, hogy a szervező közgyűlést legelsőbb március hó végén véli megtartandónak. A bizottság elnök indítványát egyhangulag elfogadja, s felkéri elnököt és jogtanácsost, hogy a határozat értelmében a további teendőket tegyék meg.

4. Jogtanácsos előterjeszti, hogy a fentartó bizottságnak f. e. október hó 11-én tartott ülésen a 6. p. a hozott határozat értelmében az összes vidéki egyesületeknek megküldötte az alakuló közgyűlés nyomatott és a most említett fentartó bizottsági ülés litografizott jegyzőkönyvét, mely utóbbinak 6. pontja értelmében az egyesületek f. e. november 20-ig tartoztak volna a nyugdíjgyeleti alaptőkéhez hozzájárulásuk mérvét jegyzőkönyvi kivonatban a bizottsággal közölni.

Miután ezen felhívás ezuttal egyedül csak a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata részéről talált visszhangra, mely nagyérdemű egyesület megújítja már előbb tett 5000 frtos hozzájárulási határozatát, utasítást kér a további teendők tárgyában.

Elnök indítványára a bizottság elhatározza, hogy a jelen jegyzőkönyv megküldése által újból felhívandó az összes helybeli és vidéki egyeteket, hogy sürgősen rendkívüli közgyűlést tartsanak és azon határozzák meg, mennyivel fognak saját vagyonyukból a nyugdíjgyelet 100,000 frtban meghatározott alaptőkéjéhez járulni. Az ügy érdekében mellőzhetlen, hogy az e tárgyban hozott kötelező határozat legelsőbb 1898. évi február hó 1-ig a fentartó bizottsághoz beküldessenek.

5. Jogtanácsos előterjeszti, hogy az immár jóváhagyott alapszabályok 15. §-a értelmében a taggyűjtéshez nem kell bevárniuk, az egyesület végleges szervezését, a belépés már most megtörténhetik a fővárosi és vidéki szakgyuleteknél jelentkezés által. Elnök felhívja jogtanácsost, hogy a

belépési nyilatkozatok formája tekintetében tegyen indítványt.

Jogtanácsos indítványára a bizottság elhatározza, hogy a belépési nyilatkozat szövege következők:

„Alfölről ezennel kötelezem magam, hogy a szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésegek orsz. nyugdíjgyejesületébe a jelenleg átvett alapszabályok alapján rendes tagul belépek és a tagsági kötelezettségeknek megfelelek. (Aláírás.)

F. Kiss Lajos indítványára elhatározza a bizottság, hogy ezen szövegű belépési nyilatkozattal s a megfelelő kérdő pontokkal felszerelt belépési nyilatkozatot 2000 példányban kinyomatja, illetve erre, valamint a szákegyletekhez szétküldésére jogtanácsost felhatalmazza.

6. F. Kiss Lajos indítványára a bizottság elhatározza, hogy a jóváhagyott alapszabályok teljes szövegét 2000 példányban kinyomatja. A megfelelő intézkedéssel jogtanácsost bizza meg.

7. Bokros Károly indítványozza, hogy addig is, míg az alapszabályok teljes példányai elkészülnek, nyomassa ki a bizottság az alapszabály fontosabb s főleg a tagokat érdeklő szakaszait egy külön ívre s azokat a belépési nyilatkozatokkal együtt küldje szét. A bizottság ez indítványt elfogadja s az intézkedéssel jogtanácsost megbizzza.

8. Elnök előterjeszti, hogy a Miskolczi pinczer-egylet-nek már ismertetett felozási ügyében a kapott utasítás értelmében a jogtanácsos urral együtt közbelépett; eljárásuknak az lett az eredménye, hogy Miskolcz város tanácsa 3367/97. sz. végzésével maga egybehívta és pedig f. hó 29-ének d. u. 3 órájára a pinczer-egyletnek közgyűlését.

Tekintve, hogy ezen régi, s a pinczérkar érdekébenki védelmezésében, istápolásában, de már a nyugdíjügy támogatásában is jelentős érdemeket szerzett egyesület felozlása nemcsak anyagilag, de főleg erkölcsileg is felelté kéros volna, tekintve főleg, hogy a bizottsághoz íly értelemben meghívó is jött, óhajtanádonak tartja, hogy az egyesület jogtanácsosa, ugy is mint a fenntartó bizottság tagja, Miskolczon a pinczer-egylet közgyűlésén megjelenjen, s ott minden lehető elkövessen, hogy az egyesület tevékenységét tovább is folytassa.

A bizottság az indítványt egyhangulag elfogadja és felhatalmazza jogtanácsost, hogy Miskolczra utazzon; utasítja egyben, hogy eljárásának eredményéről a legközelebbi ülésen tegyen részletes jelentést.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.
Nérey Dezső s. k. elnök, Bokros Károly s. k., F. Kiss Lajos s. k., dr. Solti Odón s. k. jogtanácsos

A gyakorlati megoldás.

A több évre terjedő alapvető munkálatok után, amelyek az 1897. júliusi kongresszuson alkotott fenntartó bizottságnak az alapszabályok megalkotását, s a díjteleknek szakszerű és kifogástalan kidolgoztatását lehetővé tették, alapszabályaink immár megtörtént szentesítése után, elérkezünk végre ahhoz az időponthoz, amelyben bátran hozzáfoghatunk küzdelmeink és fáradozásaink végzetlájához: a nyugdíjgyejesület megalkotásához.

Álljunk meg e fontos határkőnél, amely után egy új korszak fogja kezdetét nyerni egy rövidke pillanatra, és miként a vándor fellélegezve tekint vissza az általa megtett hosszú és fáradoalmas utra, nézzünk mi is vissza törekvéseink legelejére, mérlegeljük — mert ma már erről is beszélhetünk — az elért eredményt, de tekintsünk egyuttal kulató szemmel a jövőbe is, keressé kutatva, hogy mely utra kell lépünk, ha nemcsak a nehezen elért eredményt nem akarjuk koezkatni, hanem ellenkezőleg: azt megőrizve a jövő boldogulás minden előfeltételét meg akarjuk magunknak szerezni.

Nagy volt a szatmár-németi-i kongresszus lelkesedésének lángja, impozáns a szegedi által végzett munkahalmaz. Egyesek és testületek, vezetők és hiveik osztatlan lelkesedéssel csüngtek az eszmén, a külön érdekesoportok, a vidéki gyűjtőtársaságok is serényen munkálkodtak s a nyugdíjgyejesület ügye mégis csak egy helyben stagnált. Bizonyos tájékozatlanság mutatkozott a munkairány tekintetében, viszont a rendelkezésre álló erkölcsi és anyagi erők mérvét és összegét sem ismerte senki. Csakis így magyarázható, hogy a szatmár-út egészen a budapesti kongresszusig, tehát több évig kellett várniuk, míg végre az alapszabályok tárgyalásához elérhették.

A végleges megalakulás azonban, valamint ennek gyakorlati megoldása még ekkor sem képezhetette budapesti tanácskozásaink tárgyát. Ennek a lehetetlenségnek, amely tehát újra akadályként gördült utunkba, azonban olyan kedvező előnyei vannak más szempontból, hogy szinte hálával tartozunk a budapesti szállodások és vendéglősök ipartársulatának, hogy ezt az akadályt kikerülhelleni jellelleg, amennyiben ajánlott módosítványaink elfogadásától tette függővé a nyugdíjgyejesülethez való hozzájárulását, elénk állította.

Most ezen akadály is a módosítványok elfogadása és a díjtétel-táblázatok épen ezek által szükségessé lett átalakításának véghezvitele által el van hárítva. Az alapszabályok ellátva a mi-

GYUFA

Kávés és Vendéglős uraknak

ajánlom
Svéd gyufáimat legjobb minőségű gyartmányút 100 skatulya I. sz. 45 kr., II. sz. 50 kr., III. sz. 55 kr.
Vörös fejű legjobb minőségű szélben is égő 100 skatulya 45 kr., I. sz. 50 kr.,
továbbá a legkedveltebb rezecézt kén és kén nélküli gyufákat, valamint saját gyarmányu fogványok lapos, gömbölyű, kemény és puha fából, a legötösőbb árban, csakis

Deutsch Markusnál VII. Dob-utca 1. sz.
Alapított 1880. évben.

Utánzások és hamisítások elkerülése végett
kérjük a. t. ez. fogyasztó közönséget mindig

KRONDORFF

Kutvállalat Krondorf Karlsbad mellett.

KRONDORFF

szénsavtartalmu savanyuviz

a bor vegyítésére

legjobban alkalmas.

A bort nem festi feketére!

A bornak kellemes pezsgőzt károsít.

Budapesti raktár:

V. kerület, Zoltán-utca 10. szám.

Főképviselet a magyar korona területén:
Schneider Szigfried.

DITRICHSTEIN M.

Lakás- és ablaktisztítási vállalat

VII., Nyár-utca 34/b. számú házamban.

Tisztít alaposan, pontosan és olcsón

egész lakásokat, új épületet, üzleti helyiséget,
ugyszintén padlók beeresztése és lakkirozása leg-
jobbán lesz eszköztelvetve.

Ablaktisztítás bérletben nagyon olcsón és
pontosan csakis megbízható munkások
által.

Poloskák, sváb, orosz férgék és molyok
stb. alaposan kiirtatnak.

Korona-Sec

(Habzó-bor)

Próbáládák 2 palackkal bérmentve
Magyarország és Ausztria bármely
postafiókására 3 ft utánvétellel.
— Vízszelentelárusítónak megfelelő
árendédmény.

Mattes János.

Budapest, Haris bazár.

Kaphatók Szimon István főútlelet váci körút 12.
főútlelet váci körút 60 és Teréz-körút 35. — Vogel
Gyula Andrásy ut. 29. — Rabseh Sándor kerepesi
ut. 11. — Sallay István kerepesi ut. — Török
Bódog kerepesi ut. — Diósy Kálmán kerepesi ut. 22.
Weinberger Gusztáv Calvin-ter. — Tóth Imre útlelet
ut. 73. — Czokkel Ferencz nefeletis utca. — Steurer
Antal rózsza-utca. — Gálzler Béla Buda, Vár. —
Sellner Gyula Buda, Vár. — Schedel János Buda,
főut. valamint a legtöbb fűszer- és csemege-útleletben.

niszleri helybenhagyással, befejeződik a mult, a nyugdíjgyejesületi mozgalmak előtörténete és kezdetét veszi a gyakorlati megoldás.

Debrecentz éri ama nagy szerencse, hogy a szatmár-németi-i kongresszustól a falai közt országos gyűlésig húzódtól nehéz alapvető munkálatok zárókövét letehesse, ráháramlik azonban a jövő alapvetésének nagy feladata is. S nem kétkelhetünk egy percig sem, hogy debreczeni testvéreink lángoló lelkesedésre az ügy iránt, tapasztalataik és ismereteik, segítve és támogatva az odasietők buzgalma és munkássága által, meg fogják találni azt az utat-módot, amelyen haladva, a gyakorlati megvalósítás nehéz és bonyodalmas feladatával sikeresen birkózhattunk meg.

A fenntartó bizottság szentesített alapszabályokkal lép a debreczeni kongresszus tanácskozó asztalához s ezzel megadja az alapot ahhoz, hogy ott a pozitív munka megkezdődjék, a nyugdíjgyejesület megalakuljon. A megalakulás előfeltétele pedig, a rendelkezésre álló erők csoportosítása, meg van adva a júliusi kongresszus határozataiban. Azokat folytatva-követve, munkánk bizonyára eredményes lesz.

F. Kiss Lajos.

A budapest-kőbányai Első magyar rész-
vényserfőződe XXX. közgyűlése.

A kőbányai Első magyar részvényserfőződe f. évi november hó 21-én délelőtti 11 órakor tartotta meg rendes évi, a gyár fennállása óta immár harminczadik közgyűlést, befejezvé ezzel az alapításkor harmincz évre kiszabott működési szakaszt.

A közgyűlésen, melyen B. Pucher József igazgatósági tag elnökölt, megjelentek Gundel János ipartársulati elnök és Glück Frigyes is, kik az igazgatóságnak szintén tagjai.

B. Pucher József megnyitván a közgyűlést, örömmel üdvözlö a megjelent igazgatósági tagokat és részvényeseket és bejelenté, miszerint Mendl István elnök és Basch Fülöp alelnök távolmaradásukat igazolták, hogy a közgyűlés az alapszabályok 16. §-ának és a kereskedelmi törvény követelményeinek megfelelően hivatott egybe és végre, hogy a közgyűlésen 22 részvényes 572 részvényvel jelenvén meg, ami 105 szavazatot képvisel, a közgyűlés határozatképes. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére dr. Vecsey István, hitelesítésére pedig Bobula Györgyöt és Szitányi Gézát kéri fel.

A napirend első pontjának értelmében dr. Vecsey István, az igazgatóság (tagjai: elnök: Mendl István, alelnök: Basch Fülöp J., vezérigazgató: Natter Ferencz, tagok: Flesch Mór, Gomperz Károly, Glück Frigyes, Gundel János, Németh Titusz, B. Pucher József) és felügyelő-bizottság évi jelentéseit veszi, melyeknek főbb adatai a következők:

A lefolyt 1896. évi október 1-től 1897. évi szeptember 30-áig terjedő üzleti időszak alatt a gyár 272,160 hektoliter sört állított elő. A sör-eladás a lefolyt időszakban, a kedvezőtlen időjárás miatt is, tetemesen várakozás mögötti maradt, a minek következtében a termelés mennyisége is csekélyebb volt mint a megelőző években. Daczára ennek kedvező az eredmény, mert a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyesnek talált mérleg szerint ... 303,978 frt 13 kr.

tiszta nyereség mutatkozik,
melyhez hozzáadva a mult évi nyereségi athozatalt,
vagyis ... 12,278 frt 04 krt.
a közgyűlés rendelkezésére ... 316,256 frt 17 kr. áll.

Ez összegből:

1. Osztalék gyanánt 3000 darab részvény után 70 frt-
jával ... 210,000 frt — kr.
2. Az alapszabályok 39. §-a
értelmében az igazgatóság
fáradozására és hivatalnok-
ok jutalmazására ... 54,716 » 06 »
3. A hivatalnokok és alkalm-
mazottak segélyezésére léte-
tesített külön tartalék-
alaphoz ... 25,000 » — »
289,716 frt 06 kr.

osztatik ki,
míg a fennmaradó ... 26,540 frt 11 kr.
új számlára vitelik át.

Az igazgatóság javasolja a vállalati alkalmazottak, azok özevyei és kiskoru árvái javára létesítendő nyugdíjalap megalkotását, mely alap-
nak létesítése és az abból élvezendő nyugdíj biz-
tosítása az alkalmazottakat — ep azáltal, hogy
őket a munkaképtelenség idejére saját sorsuk
elhalálozásuk esetére pedig az özevyei és a kis-
koru árvák jövője iránt megnyugtaltja — annál
szorosabban fogja a vállalathoz fűzni. E ezérra egy-
részt a betegsegélyző pénztár, másrészt a hivatal-
nokok és alkalmazottak segélyezésére rendelt
külön tartalék-alap felhasználását is ajánlja, me-
lyek immár amnyira gyarapodtak, hogy azokhoz
csatolva még győri Geschwindt Mihály ur alapít-
ványát, a nyugdíj-alap, a megjelölt szakértői szá-
mítások szerint, azzal a megnyugvással alkotható
meg, hogy az ugy az alkalmazottak, valamint a

társulatnak további hozzájárulását számításba véve, a megállapítandó nyugdíjigények kielégítésére képes leendő.

Ép ezért a nyugdíj-alap megalkotására vonatkozó következő határozati javaslatot terjeszti be. Az »Első magyar részvény-serfözde« évi fizetéssel állandóan alkalmazott tisztviselőinek, munkavezetőinek és hivatalosainak, azok özvegyeinek és kiskorú árvaik javára nyugdíjalapot alkot; erre az alapra fordítja az eddigi alapszabályok 43. §-a értelmében a hivatalnokok és alkalmazottak segélyezésére alakított és a mai közzététel által e célra megszavazott 25.000 frtnyi összegnek hozzászámításával ez idő szerint 172.961 frt 65 krra emelkedett külön tartalékokat, továbbá néhai győri Gschwindt Mihály urnak a társulati alkalmazottak érdekében tett és az 1896/7-iki üzleti év végéig 1.491 frt 83 krra emelkedett alapítványát és végül a társulati jövedelmekből betegsegélyzési célokkra rendelt, a társulati könyvekben »Betegsegélyző pénztárra« cím alatt kezelt és az 1896/97-iki üzletév végével 26.557 frt 95 krra emelkedett összeget; összesen 201.011 frt 43 krt, szóval kettőszázegyszázötvenegy forint 43 krt o. é. vagyis 402.022 koronát 86 fillért.

Ezeket az összegeket, valamint a nyugdíjalapnak a nyugdíjszabályzat értelmében befolyandó bármennyű bevételeit és jövedelmeit, mint nem saját vagyonához tartozó, hanem a jogosultak nyugdíjigényeinek kielégítésére rendelt külön vagyonalapot »Az első magyar részvény-serfözde nyugdíjalapja« elnevezés alatt fogja birtokolni és kezelni a következő szabályok szerint:

a) a nyugdíjalapot az Első magyar részvény-serfözde igazgatósága képviseli és kezeli; ebből folyólag kizárólag az igazgatóság határoz egyrészt a nyugdíjszabályzat értelmében a nyugdíj-ellátási igények felett, másrészt a felett, hogy a nyugdíjalapot mily értékekben helyezze el, a nélkül, hogy — a kereskedői gondosság elmulasztásának esetét kivéve — esetleges veszteségek miatt felelősségre és kártérítésre kötelezhető lenne.

b) Joga van az igazgatóságnak a nyugdíjalapot, részben vagy egészben, a társulat üzletébe fektetni, mely esetben a befektetett összeget évi 4, négy %-kal kamatoztatni köteles.

c) Ha az Első magyar részvény-serfözde felszólánék, a nyugdíjalap is felszámolandó lesz és annak képviselete és kezelése az Első magyar részvény-serfözde felszámolóira száll át.

A mennyiben a felszámolandó nyugdíjalapot az ellene emelt összes jogos igények ki nem merítenek, annak a felszámolás után fennmaradó része az Első magyar részvény-serfözde felszámolási tömegéhez csatolandó.

d) Ha az Első magyar részvény-serfözde más társasággal egyesülne, a nyugdíjalapot további kezelésre — és alkalmazottai összes igényeinek épségben tartása mellett — az egyesített új társaságnak adja át.

Az Első magyar részvény-serfözde kötelezi magát, hogy — esetleges felszámolásig vagy más társasággal egyesüléséig — a nyugdíjalap gyarapításához évenként annak az összegnek legalább kétszeresével fog járulni, mely összeget alkalmazottai a nyugdíj-szabályzat értelmében fizetéseik után a nyugdíjalapba járulék gyanánt befizetnek.

A közgyűlés úgy az igazgatóságot, mint a felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul veszi, valamint a határozati javaslatához és az ennek elfogadása által szükségessé vált alapszabály módosításhoz is hozzájárul.

Gomperz Károly, Natter Ferenc és Mendl István igazgatósági tagok működési ideje lejárván, elnök a napirend utolsó pontja értelmében választást tűz ki, annak tartamára a közgyűlést felfüggeszti. A kitűzött határidő leteltével az elnök bejelenti, miszerint nevezettek újra az igazgatóság tagjaivá választottak.

Közzétételek tudósításunk valóban hiányos volna, ha — bár csak röviden — néhány szóval külön is meg nem emlékeznénk a részvényserfözde igazgatóságának azon valóban fejedelmi áldozatkészségéről, amellyel alkalmazottai jövőjének biztosításához oly bőkezűen hozzájárult. Szép példaadás ez, mely a benne megnyilatkozó humanizmusnál fogva élenkén bizonyítja, hogy a részvényserfözde vezetőségét nem a rideg üzleti szellem vezeti. Nagy tettek önmagukat dicserik ugyan s nem szorulnak szépítésre, ám azért itt a nyilvánosság színe előtt is őszinte tisztelettel hajlíjuk meg az elismerés zászlaját e társulat igazgatósága s annak érdeműs elnöke előtt. Bár követnék nemes példájukat mások is.

W. J.

A budapest-kőbányai polgári serfözde r. t. közgyűlése.

A budapest-kőbányai polgári serfözde részvénytársaság f. évi november hó 27-dikén tartotta rendes évi közgyűlést a Magyar jelző- és hitelbank nádor-utcai helyiségében Pósch Gyula elnöke alatt. Pósch Gyula elnök megnyitván az ülést, a jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése után felolvastatja a közelmúlt üzemszakról szóló

Látogatott Fürdőhelyen egy elsőrangú szálloda átvételéhez társat keresek 1500—2000 frttal az illető legyen főpinczér aki az üzletet a szezonban elszámolja.

Czímem megtudható e lap kiadóhivatalában.

Hacker Mór

chinaezüst és alpacca-áru-gyár

BUDAPEST

Kossuth Lajos-utca 15

Bécs Gyár : IV. Phorusplatz 7
Raktár : I. Operngasse 2

Ajánlja a legjobbnak elismert gyártmányait a t. szálloda, vendéglő és kávéháztulajdonos urak becses figyelmébe.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Telefon 5831.

Vendéglő eladás.

A Kassán fő-utca 16. sz. alatt 40 év óta fennálló

családi körülmények folytán

azonnal eladó.

Özv. Lorber Adolfné.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Ajánlja városi hatóságok, valamint a nagy közönség figyelmébe világszerte kitűnő hírnévnek örvendő

váltakozó áramu elektromos rendszerét.

Ajánl továbbá: Keresztgépeket és kerekeket kéregöntésből és aczélból. Kéregöntési hengereket s hengergyűrűket aprító-gépekhez és golyós zúzóalmok. Hengergépek kéregöntési hengerekkel, valamint egész malomberendezéseket. Gépeket papir, farost és cellulose gyártására. Turbinákat a helyi viszonyok szerint szerkesztve, pontosan szabályozva. Gáz- és petrolenum-motorokat, álló vagy fekvő, egy vagy két hengerrel.

Városi irodánk:

Kossuth Lajos-utca 16. szám

a hol mindig tartjuk dus választékát a világító testeknek a legkülönbözőbb kivitelben és stílusban; ugyanottan megtekinthető saját rendszerű elektromos, gáz- és petrolenum-motoraink és dynamogépeink is.

igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket, melyek egyhangulag tudomásul vétettek.

A »kőbányai polgári serfözde részvénytársaság« az ideig, csak 9 hónapra terjedt üzemi-időszakról előterjesztelt zárszámadások, valamint az igazgatóság indítványai jóváhagyattak és elhatározottak, hogy a mai naptól kezdve részvényenként 4 frt osztalék fizetessék ki. A 4. számú szelvény beváltása Budapesten a Magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál és a magyar leszámító és pénzváltó banknál, Bécsben az Angol-Osztrák banknál történik.

Az összesen 82.406 frt 55 krra rugó leírások levonása után, a tavalyi nyereségáthozattal együtt, 99.432 frt 67 kr. állott rendelkezésre, mely összegből 80.000 frt az esedékes szelvény beváltására fordították, míg a fennmaradó összeg a tartalékalap gyarapítása és az igazgatóság jutalékának levonása után új számlára vezették elő.

Az igazgatóság kisorsolt tagjai: madarasi Beck Miksa, Lukács József és Pósch Gyula urak, valamint a felügyelő-bizottság tagjai újból megválasztottak.

A közgyűlés tanácskozási folyamán hízegő elismerésben részesítette tőszegi Freund Vilmos gyárigazgatót, ki dacára az aránylag rövid üzemtartamnak s a sokszor kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak a gyár ügyeit mindenkor a legnagyobb tapintattal s szép eredménnyel vezette.

Beküldetett. *)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Tudomásomra jutott, hogy az Ihsáz-féle »Vendéglősök Lapja« 27. számú november 20-án kelt számában az én nevem is előfordul. Erre vonatkozólag bátor vagyok röviden ezt válaszolni: Ami a hazafiságot illeti, vagyok oly jó hazafi, mint Ihsáz; mert a mit teszek, nem érdek, csupán önzetlen lelkiismeretem sugallatából teszem.

A második pont, hogy én több kártársammal Ihsáz a vállalom hoztam volna, ez egy pimasz hazugság, én még kezelt sem nyújtok ezen egynek; meglehet, hogy valaki más fogja ő kelmét még huzcolni.

Ezzel befejeztem a további mondani valómat.

Maradok tisztelettel

Korn Ferenc, vendéglős.
IV. Bástya-utca 25. sz.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

December 3-án: Burgemeister Venczel, eszmőri-ut 18. szám.

December 10-én: Simon Pál, Paris-szálloda, váci-körút 25. szám.

December 17-én: Ehmann Pál, kerepesi-ut 58. szám. »Metropol« szálloda.

Az I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata szerdai összejövetelei a következő napokon tartatnak:

December 9-én: Tilly Károly II. ker. török-utca 5. szám.

December 15-én: Strobl Mihály III. ker. bécsi-ut 60. szám.

Lakásváltoztatás. Több oldalról hozzánk érkezett tudakozódásokra ezuttal ismételen is tudatjuk az ipartársulat t. tagjaival, miszerint Ifj. Ács Károly köz- és váltó-ügyvéd, a »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata«-nak köztiszteletben álló ügyésze folyó évi november hó 1-ől lakását és ügyvédi irodáját VIII. ker. József-körút 49. sz. alá helyezte át.

Traunung. Am 21. November Vormittags 10 Uhr fand im Eifer Matrifelannte die bürgerliche Traunung der Tochter uneres hochgedachten Eisenbahn-Reitarsrateurs in Kelenföld, Herrn Leopold Hejn, des liebenswürdigen Fräuleins Hermine Hejn, mit dem Brauten der Ungarischen Hofkomtebant, Herrn Julius Blig, statt. Der Hochzeitszug begab sich von hier in den Eifer iar. Tempel, wo der Bund der jungen Eheleute den kirchlichen Segen erhielt. Der Traunung wohnte ein zahlreiches vornehmer Publikum bei. Wir gratulieren unferem alten Freunde Hejn zu diesem freudigen Familienfeste.

Ackermann B. urat, a budapest-kőbányai első magyar részvényserfözde főhivatalnokát ritka szép kitüntetés érte a részvénytársaság legutóbbi közgyűlése alkalmával, a mely alkalommal ugyanis, tekintettel sokoldalú érdemeire, a gyár kereskedelmi igazgatójává neveztetett ki, Gratulálunk e szép ki-

*) E rovat alatt közlöttekért a szerk. nem vállal felelősséget.

tüntetéshez, melyet Ackermann B. kiváló szak- ismereteivel, tapintatosságával és vasszorgalmával szerzett meg.

A Kőbányai Királyserfőző r. t. mérlege 1897.
 szeptember 30-ikán így zárodik: Vagyon: gyár-
 építés és telek 1.464.713 97 frt, gépbérendezés és
 felszerelés 675.022 55 frt, városi bérház 74.000 frt,
 irodai berendezés és személyzet burorzata 4100 frt,
 palackosbérrendezés és felszerelés 19.773 18 frt,
 fogatok és járművek 20.000 frt, hordók és kádak
 351.540 40 frt, pénzár 16.748 78 frt, követelés
 banknál és postakareképenzártalánál 33.310 46 frt,
 letétek 11.200 frt, vidéki raktárak jégvermei 13.000
 frt, áru- és nyers terménykészlet 277.193 81 frt, adó-
 sok 507.028 49 frt, be nem váltott transio-barczák
 3890 22 frt, előre fizetelt kamat 5045 38 frt, előre
 fizetelt biztosítás 1641 42 frt, összesen 3.478.208 66
 frt. Teher: részvénnyel 1.600.000 frt, elsőbbségi
 részvénnyel 800.000 frt, értékesökkenési alap
 170.276 92 frt, ketes követelések tartalékajalaja
 57.000 frt elfogadványok 603 630 85 frt, kőbányai
 vanhiatal 104.518 62 frt, hitelvek 81.710 72 frt,
 betétek 3571 54 frt, 1896—97. évi nyereség 57.500
 frt, összesen 3.178.208 66 frt.

Vendégülők és pinczerek bálja. A budapesti
 vendéglőspartarsulat legutóbb tartott választmányi
 ülése alkalmával elhatározta, hogy mint eddig, az
 idén is, a Budapesti Pinczer-Egylettel közösen fogja
 bálját tartani. A bál napja később fog csak meghatá-
 rozatni. Ugyanezen ülésen a tarsulat a pinczer-egylet-
 nek a jubileumi alapítvány kamatainak kiosz-
 tására vonatkozólag tett ajánlatahoz is hozzájárult.

A Wigwam hölgyestéje. A Wigwam név
 alatt működő jótékonycélu budapesti pinczerasztal-
 tarság f. évi november hó 24-dikén este sikerült
 hölgyestélyt rendezett Kírbauer Samu hárszá-
 ucaiban vendéglőjében. A rendezés faradalmában Tiepoli,
 Kelemen, Kranzl, Magyarics Gusztáv, Röhlng és
 Szauer főigazgatók faradoztak, a házigazda tiszt-
 el pedig Kírbauer s neje egyforma szeretetre-
 méltósággal és előzékenységgel töltöttek be. Ősi
 wigwam törvény szerint kezdettől fogva a legfesz-
 telenebb jökévd uralkodott, a hölgyek pompasan
 mulattak Ferenczy józsi zenéje mellett. A jelen volt
 asszonyok közül: Csorvanyánszkyne, Magyaricsné,
 Ganstererne, Tutzné, Kovácsikné, Kelemené,
 Schneiderne, Ubrichne, a leányok közül Hangl,
 Ritter Eliz és Teréz, Ubrich Gizella és Aranka,
 Márton Aranka és Wild Katalin neveit sikerült
 feljegyeznünk. A vendégeket a Kírbauerék pompás
 konyhája, józsi borai, a jó zene a reggeli órákig
 tartotta együtt, míg végre mindannyian egy jól
 sikerült est emlékeivel s azzal távoztak haza, hogy
 a mulatságot meg kell ismételn.

Jóteköny pinczerek. Szép ünnepegy folyt le no-
 vember 22-én az aradi Kánya-féle vendéglő külön nagy-
 termében. Az aradi pinczerek jótékony asztaltársasága
 tartott itt ülést s ruházott fel tizenkét szegény iskolás
 gyermeket, nyolc fiút és négy leányt teljes téli ruhá-
 zattal. A eszmáktól a spikák, fejkendőkig, nagykendő-
 kig, sőt a zsebkendőig mindenféle meleg ruhaneműt
 kaptak ezek a szegény kis iskolás gyermekek a derék
 pinczerektől. E jótékony asztaltársaságnak Bauer
 Henrik, akét mi csak az öreg Henrik név alatt ismer-
 könk, az elnöke, alelnöke Major Károly, pénztárnoka
 Kovács István, ellenőre Spitzer Mihály, tükára
 Klein Gyula, tagjai pedig mind pinczerek, kik maguk
 is fárasztó, nehéz, de becsületos munkával keresik a
 napi kenyerüket, s kik hogy így keresetükből juttatnak
 a szegényeknek is, még pedig vallásra s nemzeti-
 ségre nem tekintve, az minden díesértelméltőbb hoz-
 zájuk, mert becsületos, emberséges gondolkodásukat,
 jóindulatukat bizonyítja. A tizenkét iskolás gyermeknek
 tanítóit s tanítóit is megjelentek a szép ünnepen,
 Czeller Gizella igazgatónő, Urszics Darinka s
 Junga Margit tanítókné, Vebér József igazgató, Ke-
 resztos Arzén, Paréán János, Gregus István s
 Grünbaum Miksa tanítók, akik különben maguk
 jelölték ki osztályaikból a legjobb s legszegényebb ta-
 nulókat. Megható volt a kis gyermekek öröme, kik nem
 bírtak betelni esinos, meleg ruháikkal, mert mindegyikre
 lett szabva minden egyes ruhadarab. Kormos
 Adolf egyleti ügynök vezette fel a kicsikéket, kikhez
 Sárga Lukács pinczeregyleti tükár intézett beszédet.
 A tizenkét szegény gyermek nevében pedig egy eleven
 beszédes értelmes fluska rebegett néhány köszönő
 szót a derék pinczereknek, kik még oszonnával is
 megvendéglétek a kicsinyeket, névszerint Karaffa
 Zsigmond, Zauner Ferencz, Zauner József, Világ
 Lajos, Gruber Adolf, Szokolay János, Domano-
 vits Ignác, Pogonyi Gyögy, Szappanos Mari,
 Krall Borbála, Podráczki Irma s Pogonyi
 Mariska elemi isk. tanulókat. A jótékonyaság ezen szép
 ünnepen jelen voltak még, hölgyek: Friss Mihályné,
 Klein Gyuláné, Michel Józsefné, Kovács Istvánné,
 Steinfeld S.-né, Aradi Henrikné, Kormos A.-né,
 és a jótékony asztaltársaság részéről: H. Göriz Pál
 az »Alföldi szerkesztője, Duner szőlőlőds, Várcsér
 kávé, Gara kávé, Nagy Lajos p. e. elnök, Bauer
 Henrik elnök, Mayer Károly, Kovács István, Klein
 J. Gyula, Kormos Adolf, Singer Mihály, Aradi
 Henrik, Herzfelder Jakab, Friss Mihály, Licht-
 ner Gyula, Gombási Sándor, Grünwald Sándor,
 Dombószit János, Simonyi József, Dukasz Vil-
 mos, Piek Sándor, Janáusek Vilmos, Perlmutter
 Adolf, Königsdorfer Gusztáv, Blasuti Istv.,
 H. Kovács József, Alföldi Henrik, Kristóf József,
 Löwy Ignác, Grünér Gyula asztaltársasági tagok s

TORMA

kiváló gondal termelt, nemes édeses
 ízű, mely a budapesti, szeptérvári,
 hamburgi stb. kiállításokon kitünteté-
 sekkel lett díjazva, nagy mennyiség-
 ben kapható

Extra minőségűnek kilója 35 kr., szála 75—100
 deka. — I-ső osztályúnak kilója 30 kr., szála
 50—55 deka. — II-ik osztályúnak kilója 25 kr.,
 szála 30—35 kr.

A megrendelés legkevesebb 5 kilonyi lehet, másza
 számar tartóknak megrendelésnél a küldemény csomagolása
 és vasuti szállítása díjmentesen eszközöltetik, szállít-
 ható telen át, nagyvob hidegben is. **Megrendelési czím:**

BIRÓ PÁL kérészete **Debreczen.**

Uj! Billárd-kréta tartó. Uj!

Nagy krétagtakarítás! Asztalok tisztán maradásá!

Egész Európában szabadalmazva. — Egyedül főrátkir
 Ausztria-Magyarország részére:
NEUMANN JÓZSEF
 Budapest, V., Nagykorona-utca 15.
 Prospektus ingyen és bérmentve. — Vizontelárus tükár áragondmév.

Gefertigter beehrt sich hiemit das P. T.
 Pubikum, besonders aber die Hausfrauen,
 Hoteliere, Restaurateure, Delicatessen- und
 Speereihändler auf seine täglich frisch
 erzeugten

Original Pressburger Mohn- und Nussbeugel

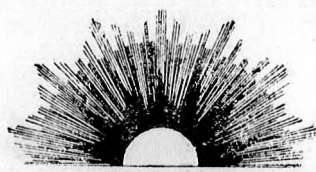
überhaupt zu den bevorstehenden **Weih-
 nachtsfeiertagen**, auch in jeder
 beliebigen Grösse oder Preis speciell auf-
 merksam zu machen.

R. Schreiner,

VII. Károly-körút 17, Br. Orczyszagos Haus.

— Telefon. —

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott
Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat,
 utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéháza-
 kat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olcsóbb
 mint a petroleum-világítás.

Haris-bazári üzletünkben megtekinthető egész nap.
**Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és beren-
 dezések azonnal eszközölhetők.**

Bürgerliches Brauhaus Pilsen.

Depot und Versandt

in Budapest und in die Provinz

dieses vorzüglichen feinen Bieres in Gebinden und in
 Flaschen durch unseren Vertreter

W. LÖFFELMANN in Budapest,
 Ranoldergasse 4.

Telephon: 58—60.

pinczerek. Este pedig sikerült társasvacsorára gyűltek
 egybe Kánya ugyanezen helyiségében. Sikerült fel-
 köszöntőket mondtak: Vebér igazgató a hölgyekre,
 Bauer Henrik az asztaltársaságra, Dukasz a tanári
 karra, Grünbaum tanító Kormosra, Königs-
 dorfer a rendezőre, Lichtner Gyula Nagy
 Lajosra, Kovács István a jelenlévő prinozipálisokra.

Von der Hofkunn-Ausstellung in Wien. Das
 Comité dieser Ausstellung wurde offiziell davon ver-
 ständigt, daß das Oberhofmeierramt gestattet hat, daß
 sowohl die k. k. Hofküche als auch der Hofkeller
 sich an der Ausstellung beteiligen dürfen. Es werden
 nun in eigenen geschmackvoll ausgefärbten Pavillons
 sowohl alte Cellierreider-Weine aus dem Hofkeller, wie
 auch in der Hofküche hergestellte kulinarische Speciali-
 täten in tafelfähigen Portionen an die Besucher der
 Ausstellung abgegeben werden und hat das Oberhof-
 meieramt das diesfällige Erträgniß wohlthätig in
 Zwecken überwiesen. Dank diesem Entgegenkommen
 des ober en Hofamtes wird das große Publikum die
 feltene Gelegenheit haben, nicht nur die vorzüglichsten
 Produkte der Hofkellereien und die Erzeugnisse der Hof-
 küche zu versuchen, sondern auch die großartige Wirk-
 samkeit des Hofwirthschaftsamtess kennen zu lernen.
 Es ist ja allgemein bekannt, wie vortreflich gefeitet
 diese Refforts sind; und daß die an unserem Hofe
 angestellten Kellermeister und Köche Fachmänner aller-
 erten Ranges sind, bedarf keiner besondern Erwäh-
 nung. So wird die an Specialitäten so überaus reiche
 Ausstellung um eine Anziehungskraft bereichert sein,
 die nicht nur das lebhafteste Interesse der Wiener Be-
 völkerung, sondern auch jenes der zahlreichen, aus An-
 laß der Ausstellung hieher kommenden fremden Be-
 sucher finden wird.

Die Bierausfuhr Deutschlands. Die Bierausfuhr
 Deutschlands ist bekanntlich seit dem Jahre 1885, wo sie
 den höchsten Stand mit 1,318,000 Hektoliter im Werth
 von 24 Millionen Mark erreichte, fast um die Hälfte zu-
 rückgegangen. Die Ursachen liegen hauptsächlich darin, daß
 in den Ländern, die früher auf eine größere Menge ein-
 geführten Bieres angewiesen waren (so Frankreich, Belgien
 und Holland), seit einem Decennium die eigene Bierpro-
 duktion wesentlich gestiegen ist. Sehr bemerklich macht sich
 indeß die Zunahme des Babbier-Exports gegenüber der
 Ausfuhr von Bier in Flaschen. Deutschland, das 1895 an
 Babbier 511,811 Doppelcentner und an Flaschenbier
 259,538 Doppelcentner ausfuhrte, hat 1896 an Babbier
 551,734 Doppelcentner und an Flaschenbier 232,831
 Doppelcentner ausfuhrte.

Krebse à la Parikenne. Zu 30 großen, gereinig-
 ten Tafelkräben bringe eine aus 3/4 Liter Wasser, eben-
 soviel Essig und leichtem Weißwein bestehende, mit allerlei
 Suppenwürzeln und Suppengrün gewürzte Flüssigkeit ins
 Kochen, schütte die Krabbe hinein und laß sie in der Brühe
 offen roth werden und bedeckt gar ziehen. In dieser Zeit
 hat eine sehr kräftige Fleischbrühe aus Extrakt mit vielen
 frischen Suppenzuträtern 30 Minuten gelocht. Hier hinein
 thue die Krabbe noch 10 Minuten und erhalte sie fochend.
 Sie müssen darauf in dieser Brühe abkühlen, werden ab-
 getropft, pyramidenförmig angeordnet und mit Butter und
 Petersilie zu Tisch gegeben. Durch diese Kochweise erhalten
 die Krabbe einen eigentümlich feinen, aromatischen Geschmack.

Die größte Küche der Welt dürfte die in unge-
 heurem Maßstabe betriebene Restauration des „Bon Marché“
 in Paris sein. In diesem Niesen-Etablissement sind nicht
 weniger als 400 Angestellte beschäftigt. Als eine wirkliche
 Lebenswürdigkeit könnte man vor allen Dingen die kolos-
 salen Küchenräume dieses weltberühmten Bazzars bezeichnen,
 in denen unaußersichtlich 60 Köche mit 100 Gehilfen thätig
 sind. Der kleinste dort im Gebrauch befindliche Kessel ent-
 hält 100 und der größte 500 Quart Wasser. In jeder
 der 50 Niesenbratpfannen können 300 Kotelettes auf ein-
 mal hergerichtet werden, während jeder der großen Koch-
 töpfe über 225 Pfd. Kartoffeln oder eine entsprechende
 Quantität Gemüse aufnehmen kann. Wenn Dinettes zu-
 bereitet werden, sind allein 7800 Eier dazu erforderlich.

Pfländerungswuth. Die seit einiger Zeit geschlossene
 Ausstellung in Stockholm hat in jeder Beziehung einen
 großen Erfolg und einen bedeutenden Ueberfluth ergeben.
 Leider hat sich aber ein unangenehmes Nachspiel ereignet.
 Am letzten Tage wurde die Ausstellung von den Besuchern
 förmlich geplündert. In den Cafés und Restaurants fiek-
 ten die Gäste Pöffel, Teller und Gläser in die Tasche, und
 die Szenen, die dort vorkamen, spotteten jeder Beschreibung.
 Alle beweglichen Gegenstände nahmen die Besucher mit sich,
 sogar die Illuminationslampen im Park wurden gestohlen
 zuletzt wurde man genöthigt, um den Plünderungen ein
 Ende zu setzen, alle Cafés und Restaurants zu schließen.
 Unter den Besuchern scheint die Meinung sich verbreitet zu
 haben, daß es erlaubt sei am Schluß der Ausstellung ein
 „Andenken“ mitzunehmen. Natürlich haben verschiedene
 Personen durch die Plünderungen bedeutende Verluste er-
 litten. Um nicht mehrere Tausende der Bewohner Stock-
 holms in Konflikt mit der Polizei zu bringen, hat der
 Oberstatthalter einen Aufruf in den Zeitungen veröffent-
 licht, in dem er alle diejenigen, die solche „Erinnerungen“
 von der Ausstellung mitgenommen haben, bittet, dieselben
 zurückzubringen, um sich weiteren Unannehmlichkeiten nicht
 auszusetzen.

Szerkesztői üzenetek.

P. Gy. (Szombathely). Aktualis cikkeket kérik.
 Közleményének már azért sem adhatunk helyet, mert
 az abban foglaltakkal éppen nem értünk egyet.

K. L. (Győr). Előfizetési máj júliusban lejárt.
K. P. (Ságer). A debreczeni kongresszus úgye s így
 napirendje sinces megállapítva, valószínű azonban, hogy
 2—3 hónap múlva, legkésőbb tavaszkor fogják megtartani.

Alapítva 1825

Alapítva 1825

Hubert J. E. Pozsony

pezsgőbor pinczészele

ajánlja elismert kitünő minőségű pezsgőit különösen

GENTRY CLUB

márkáját,

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Raktár és vezérképviselőség: **ÖRLEY GÉZA BUDAPEST**

☛ **Telefon 59-74.** ☚

VIII., Baross-utca 111.

Hirrmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =

légnomással és szabad léghűtővel.
Elvállal régi készülékek atalakítását.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyúkban.

Erzeugt Bierschank-Apparate

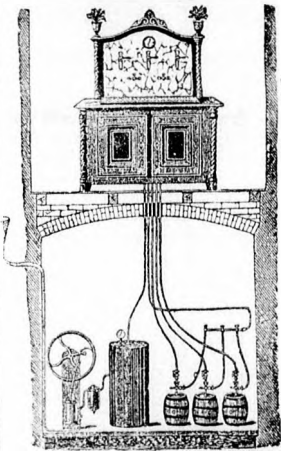
mittelst Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.

Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Russwahl

in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

Chocolad Stühmer

Védjegy

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb fűszerkereskedésekben

Magyarország legnagyobb gyára.

Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Arany és ezüstérem.

Jurylag az 1885. országos-Kiállitáson.

Első magyar üvegyár részvény-társaság

BUDAPESTEN,

V., Ferencz József-tér 7. sz. (A főkapitányság palotájában.)

Ajánlja

szálloda- vendéglő- és kávéházi cikkekben

gazdagon felszerelt raktárait a nagyérdemű közönség b. figyelmébe.
Legujabb sajtolt, kristály és csiszolt üvegek a legegyszerűbb és legdíszesebb kivitelben,
valamint villany-, légszesz- és egyéb világítási cikkek állanak a legdúsabb választék-
ban rendelkezésre.

Rajz vagy eredeti minta
után e szakba vágó bár-
mily kivitelű cikkek el-
készíttetnek.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan esz-
közöltetnek.

☛ **Arjegyzekek ingyen és bérmentve.** ☚

Az igen tisztelt

vidéki szállodás, vendéglős és kávéos urakat

tiszteletteljesen kérjük, sziveskedjenek lapunkra, mely úgyszólván minden budapesti szállodában, vendéglőben és kávéházban található és melyet a vendégek is előszeretettel olvasnak, előfizetni.

Mindenféle vidéki tudósítást, mely szakunkba vág, szivesen veszünk és közzéteszünk, ezáltal egyszersmind elérve azt, hogy vidéki szakértőink is tömörüljenek.

A lap előfizetési ára: **egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.**

Az előfizetéseket postautalványnyal kérjük hozzánk beküldeni.

Teljes tisztelettel

„A Vendéglős“ és „Kávéipar Szakközlönye“ kiadóhivatala

Budapest, IV. egyetem-tér 6.

A IV. ker. igen tisztelt választóihoz!

A küszöbön álló községi választások alkalmával a IV. kerület t. cz. kávéosai bizonyára nem fogják elmulasztani, hogy szavazataikkal

NÉMAI ANTAL

ipartársulatunk érdemes elnökének

megválasztását támogassák, aminthogy biztosra vesszük, hogy a többi kerületekben lakó szaktársak is minden befolyásukkal Némai Antal megválasztatásán fognak fáradhatlanul közreműködni.

A szerkesztőség.

Jour-fix.

A „Budapesti kávéos-ipartársulat“ t. cz. tagjai ez uton is figyelemztetnek, hogy a társulat rendes havi társasvacsorája december 10-én

Simon Pál váczki-körút 25. sz. „Páris szálloda“ vendéglőjében lesz megtartva.

Az elnökség.

A „Budapesti kávéos-ipartársulat“ tagjainak november 22-én a Weingruber-vendéglő külön termében tartott nagygyűlése.

Szemerényi István, ipartársulati titkár, mint a gyűlés egybehívója, esteli 1/27 órakor megnyitván az ülést, köszönetét fejezi ki az ipartársulati tagoknak szép számban történt megjelenésükért, és bejelenti, hogy Némai Antal ipartársulati elnök egyéb elfoglaltsága miatti elmaradását bejelentette. Előadja, hogy a gyűlés egybehívására első sorban a budapesti Piatnik és a bécsi Glanz-fele kártyagyárak tulajdonosainak ama hallatlan és a kávéháztulajdonosok anyagi érdekeit súlyosan fenyegető eljárása adott okot, mely a játékkártyák áráinak folytonos emelése folytán nélkülözhetlen szükségé teszi, hogy a kávéosok a maguk részéről bevezetnek ellen a legmélyebb akeziót fejtsek ki. Kifejti, hogy az egymással szövetséget, s a játékkártyagyártást monopolizáló gyártulajdonosok elleni védekezésnek legcélszerűbb formája az volna, ha a kávéosok a saját kebelükben egy szövetségi alapon álló kártyagyárat alapítanak, mely egyelőre csak a helyi szükséglet kielégítésére volna hivatott, később azonban kiterjedt üzemmél is foglalkozhatnék. Felkéri a gyűlést, válaszszen az előmunkálatok elvégzésére egy tájékozotttal felruházandó szűkebbkörű bi-

zottságot, mely az előzetes tárgyalások vezetésére lenne hivatva s tevékenységéről az ipartársulatnak számolna be.

Weingruber Ignác éles szavakban kel ki a szövetséget Piatnik és Glanz-fele gyárak folytonos emelése ellen, melyek a kávéosoknak különben is jelentékeny terheit csak szaporítani alkalmasak. A titkár által felvetett eszmét maga is helyesnek és megvalósíthatónak tartja.

Pikler Ármán ipartársulati alelnök készülletlennek vallja magát a gyűlés e czélzatával szemben. Daczára ennek kénytelen bevaliani, hogy a Piatnik-fele gyár folytonos emelése, amelyeket egészen nyíltan a legszemérmelenebb zsarolásnak óhajt bélyegezni, benne is a legnagyobb méltatlankodást keltettek. Ő különben ebben a tényben is csak egy újabb és elszomorító jelenséget lát annak bizonyítására, hogyan igyekeznek idegenből idészakadt emberek, kik eleinte a kapott kenyérnek is megörültek, sorsuk javultával uralkodó es parancsoló helyzetet szerezni. Nem elégszik meg a kérdés anyagi megoldásával, sőt nélkülözhetlennek tartja, hogy a Piatnik eljárása feletti erkölcsi felháborodás és annak határozott visszautasítása is kifejezésre találjon.

Brück Manó és Freund Henrik a titkár indítványához esatlakoznak.

Steuer Sándor felvilágosítást kér aziránt, vajjon a gyűlés határozatai a társulat nevében, annak választmánya hozzájárulásával hozhatnák-e?

A titkár igenlő válasza után a gyűlés a következő határozatot fogadja el:

A Budapesti kávéos-ipartársulat tagjai az egymással kartelt kötött s czikkeik árát folyton emelő Piatnik és Glanz-gyárak eljárását a legnagyobb rosszalással veszi tudomásul, azt egyszerűen zsarolásnak minősíti, amely ellen egy a kávéosok tulajdonát képezendő kártyagyár alapítását szükségesnek mondja ki s egyben e czélból egy: Némai Antal, Pikler Ármán, Steuer Sándor, Weingruber Ignác, Brückner Károly, Holstein Zsigmond, Heszmann Károly, Freund Henrik és Szemerényi Istvánból álló bizottságot küld ki az előmunkálatok elvégzése czéljából.

Szemerényi István ipartársulati titkár a gyűlés egybehívásának második és nem

kevésbé fontos okául a küszöbön álló községi választásokat említi fel. Kifejti, milyen fontos, hogy a főváros tanácsában egy az ipartársulat, mint az egyes kávéosok érdekeinek képviselői is helyet foglaljanak és különösen, hogy az ipartársulat érdemes elnöke, Némai Antal, ki e minőségében a kávéosiparnak már a multban is oly sok és nagy szolgálatot teljesített, ott újra helyet foglalhasson. Mivel pedig a kávéosok sokoldalú társadalmi összeköttetései lehetővé teszik, hogy ők e tekintetben a legnagyobb mérvű tevékenységét fejthessék ki, felkéri a jelenlevőket, kövessenek el mindent, hogy a választásoknál, ha többen nem is, legalább az ipartársulat elnöke a képviselőtestületbe beválasztassék, nehogy az ipartársulat és a kávéosok sokszor kiváló fontosságú érdekei a főváros tanácsában, képviselőlet nélkül maradjanak.

A gyűlés a titkár előterjesztését keszleges örömmel tudomásul veszi és tagjai kötelezőleg kijelentik, hogy társadalmi és magánaton Némai Antal ipartársulati elnök érdekében a községi választások alkalmával a legnagyobb tevékenységet fogják kifejteni, egyben a további teendőikkel a társulati titkárt bízzák meg.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés véget ért.
K. m. f.

Magyarországot a magyar iparnak.

Azon mozgalom alkalmából, melyet Matlekovic Sándor dr. v. b. t. tanácsos kezdeményezésére az országos iparegyesülettel egyetértően a székesfőváros legelőbb ipari és kereskedelmi köré indították új iparágak meghonosítása érdekében, nem lesz talán felesleges, ha a hivatott szakkörök figyelmét egy olyan, korára néve talán fiatal, de már is nagy jelentőségre szert tett ipar-

agra hívjuk fel, mely önmagában is, de meg a magyar börtenermelési viszonyokra gyakorolt óriási befolyásánál fogva hivatta van arra, hogy nemzeti meggyőződésünk egyik legkiválóbb faklorává váljék. A nagyjelentőségű iparág alatt a magyarországi francia módszerintézet pezsőgyártást értjük, melynek multja ugyszólván mindössze tizenöt évre tehető. Jóllehet ez az ipar nem új tehát a szó legszorosabb értelmében, a hivatott faktorok megbecsülhetlen szolgálatokat tehetnek az országnak, ha figyelmüket a nagyjelentőségű iparagra is kiterjesztenek. Franciaországban, a melynek évi kivitele 150 millió frankra rug, Németországban, a melynek pezsőgyártására mindössze 20 éves és ennek daczara legutóbbi évi kivitele tíz millió palack mellett 40 millió márkára rugott, nemcsak a kormányhatárolt ismerte fel ezen iparág kiváló nemzetgazdasági jelentőségét, de maguk az illető országok lakosai is, kik hazafias kötelességüknek tartják a saját hazájukból származó termékeket fogyasztani. Ezek a példák eléggé világosan megszabják annak útját-módját, miként kellene az államhatárolt a szolid francia módszeren alapuló hazai pezsőgyártást a rendelkezésére álló eszközök teljes felhasználásával protezsálni, a mit megtennie annál is inkább hivatása sőt kötelessége, mivel ezen iparág fellendülése egy egész csomó más iparág — ivergyártás, nádezőkor-termelés, cogaagyártás, fonott kosaripar, vignetagyártás, ladagyártás stb. stb. — fellendülését vonna maga után, nem is szólva arról a hatalmas fellendülésről, a melyet a magyar börtenermelésnek biztosítana. Hogy pedig ezen támogatást szolid alapon álló pezsőgyártásaink megnyirre megerdemlik, bizonyítja példának okáért a promontori Louis François-fele gyár, mely tizenegy éve, fennállása óta, nemcsak a külföldi legelőbbiek kiállítására első díjaknak elnyerésével szerzett becsületet a magyar iparnak, s melynek jó hírnevét híven őrzi a nagyközönség, daczara más külföldi francia nevek alatt dolgozó gyáraknak, a melyek csak arra alkalmasak, hogy a magyar pezsőgyártást már itthon is diszkreditálják.

Mondanunk sem kell talán, hogy ezeken a bajokon is a földművelés és illetve kereskedelemügyi miniszteriumok kötelessége volna segíteni szigorú törvényhozási intézkedések hozatala által, a melyek a míg egytuttal lehetetlennek tennék a lelkismeretlen hamisítók káros üzemeit, addig más oldalról a realis gyárak boldogulását is biztosítanák. Csak nemrég történt, hogy Kramszky Lajos kir. vezéres alatt a felsőbb borászati tanfolyam hallgatói a promontori François-gyárba ellátogattak, s ott a gyartulajdonos személyes magyarázatai alapján győződtek meg a minden részleteiben francia rendszerű gyártási módról. Ugy véljük azonban, hogy a hivatott körök az elismerés ily formájának, bármily megtisztelő legyen is az, az illető gyár — feladatainak meg nem tették eleget Törvénybe iktatott intézkedésekkel kell ez iparnak segítségére sietni s akkor: a magyar ipar csakugyan azzá fog lenni, a mivé tenni akarják: boldogga.

Azt, hogy »a magyarok nagyon összetartanak«, bebizonyítani pedig a hazafias magyar közönség egyik legszebb és leghazafiasabb feladata leendő. Addig is, míg ez megtörténik, ha új iparágak alapítása mellett a már meglévőkre is kiterjesztjük figyelmünket, irányítsuk azt első sorban a magyar pezsőgyártás fele, mely a hivatottak érdeklődését olyannyira megerdemli.

Budapesti kávésszegédek szegény és árvagyermekeket felruházó rendező bizottsága.

Kicsiny, de lelkes csapat az a mely e hosszúnak tetsző ezim alatt fejti ki áldásos tevékenységét. A nyilvánosság előtti szereplést kerülik, hogy csendben és észrevétlenül annál több jót tegyenek. Felvonulva állanak egész éven át, hogy aztan ilyenkor tél felé egyszerre előlépve nagy örömet szerezhessenek másoknak és önmaguknak is a karácsonyi ünnepekre. Ez az a bizonyos, nemesebb formájú egoizmus, a mely a jót nemcsak magáért a jóért gyakorolja, hanem azért is, hogy megszerezze magának azt a jóleső érzést is, a melyet csak az érezhet, a ki tudja magában: Most jól tettem!

S jót tett az a két ember is, a kik körülbelül 8 évvel ezelőtt ezt az intézetet egész csendben életbelepítették. Néhai Gansterer József és Wagner József kávések, kik legboldogabbak akkor voltak, a mikor sok, igen sok árvának adhattak jó meleg téli ruhát. S ha boldogokn érezték magukat, jól tettek. A szent karácsonyfa gyertyái alatt örvendő szívvel tipegő gyermekereg láttára joggal lopódzhattott szívükbe az önelégültség. Szegényt taplálni, árvákat segíteni nemcsak isteni parancs, de isteni gyönyör is.

De meghalt jó Gansterer bácsi. Elköltözött a földiek közül az Istenhez, a kinek olyan tetsző életet folytatott. A kis árvák nem is tudták, talán nem is hallották, hogy meghalt az a jó szelid szemű bácsi, a ki olyan jó, olyan meleg bundácskát, lakkos csizmácskát, keztűt, lánykáknak még kendőcskét is adott. Mi lesz már most velük? Ki fog róluk gondoskodni?

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világ-híró „Grafit mikrotelefon” feltalálói és szerkesztői.

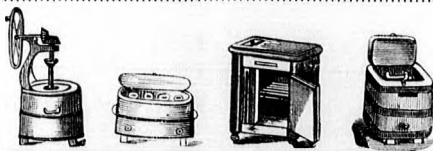
BUDAPEST

GYÁR: RAKTÁR:

VI., Izabella-u. 88. V., Dorottya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny-és telefon-berendezéseket, szálloda-harangokat, villámhárító- és villamos-világítási-BERENDEZÉSEKET olcsón, solid és szakszerű kivitelben jótállás mellett.

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő-és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára

Budapest, VI., Klapka-u. 5.

Raktár:

VI., Teréz-körút 8.

BRAUN DOMINO

SEC

SEC

CHAMPAGNE

CHAMPAGNE

versenyez nemcsak a hazai, de valamennyi külföldi pezsőgyártmánnyal is.

Gyár: Központi iroda: Velence (Fehérmegye), Budapest, VIII., Üllői-út 60. Kapható csakis előkelő fűszer- és csemegéüzletekben

Fried Zsigmond

mű-esztergályos kávéházi eszközök raktára

és javító-műhelye.

Budapest, VI., nagymező-utca 9.

Tekegolyók pontosan és jutányosan esztergáltatnak.

Használt golyók és dákok olcsón mindig raktáron. Csorba golyók magas áron vételnek és becséreltetnek.

Természetes savanyúság savanyúság és mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb az az ill és Udóttal. Kifővé szolgálatot tesz az emésztési zavartalanul

Járvány idején preventív gyógykezelésnek alkalmas.

Szót-küldés: Édeskút L. adórt csak: Utólagos: Budapest

Kapható mindenütt.

A hűséges, gondos árvaatya halálával azonban nem halt meg egyidejűleg az eszme is. A kik megosztozkodtak vele a kezdeményezés nehéz munkájában, halálával egyszerűen beléptek az 5-örökébe, a mely nem dús javadalmaikat, hanem nehéz feladatokat jelent azokra nevé, kik azt átvették. S mert ifjú, életerős emberek, a kik egész erővel fognak hozzá munkájukhoz, nagyobb keretet adnak áldásos munkájuknak, szélesebb alapokra fektetik azt, bevonnak körükbe a ki velük az emberszeret nemes munkájában osztozkodni akar. És a számuk napról-napra szaporodik, és a munkájuk bizonyára eredményes lesz.

Mind ezt pedig annak illusztrálására mondjuk el, hogy a székesfőváros kávésszegédekét még mindig lehet egy nemes cél szolgálatában egyesíteni-csak érteni kell az útját, módját, csak hivatott emberre kell bízni a kezdeményezést.

A kávésszegédek százaiban és ezreiben nagy, óriási erő szunyadozik, ez az erő azonban ma kihasználatlanul, hogy ugy mondjuk, parlagon hever. Régekte, mikor a kávésszegédek betegsegélyző egyesülete egyesítette őket, sok szepet, jót és nemesebb műveltek és működések nem egy nagyobb-szerű alkotás örökítette. A mikor azonban ezen egyesület betegsegélyző-pénztárra alakult át, a társadalmi tevékenységet a törvény megállapította működési formák egyszerre lehetetlenné lettek.

Az ékként keletkezett veszteséget nagyon élénken érezték kávésszegédek, és a »Budapesti kávésszegédek körét« nem az egyesület alapítási viszkeg, hanem ennek a hiányának ezete hozta létre. E kör alapításiót fogva nagyon élénk tevékenységet fejtett ki különösen társadalmi téren s tagjai, a szathmari kongresszus óta az országos nyugdíj-egyesület leghevíbb támogatói és pártolói voltak. Messzire vezetne, ha a kör stagnációjának s tevékenysége teljes felfüggesztésének okait kutatni akar-nók, de talán nem tevédünk, ha mindezekre vonatkozólag belső okokat keresünk.

Mindezeknek pedig annyiban van meg a maguk fontossága, hogy most — látva mily nagy lelkesedéssel állottak kávésszegédek a humanizmus szolgálatába, s mily nagy és nemes ezelőkra volna felhasználható az általuk képviselt erősszeg a leghatározottabban elkerültnek látjuk az időt arra, hogy a »Budapesti kávésszegédek köre« újra megkezdje tevékenységét.

Aljának elő azok, a kik ott voltak a kör alapításánál.

Jegyzőkönyv

felvétel a »Budapesti kávésszegédek szegény- és árvagyermekeket felruházó rendező-bizottsága« 1897. november 20-án tartott ülésén.

Jelen voltak: miskei Miskey Lajos elnök Holländer Dezső alelnök, F. Kiss Lajos titkár Rigó József ellenőr, Ólmosi József jegyző Stadl Frigyes, Knappe János, Deutsch Lajos László Géza, Szabó Kálmán, Lőrincz Elek Farkas Jenő.

Elnök az ülést megnyitván, jegyzőkönyvhitelesítésre Szabó Kálmán és Lőrincz Elek urakat kéri fel.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvasatván, az megjegyzés nélkül elfogadtatik.

Küldöttségek kiküldése levén napirenden.

1. az özv. Gansterer Józsefnek Miskey Lajos, Deutsch Lajos és Knappe János; 2. Némai Antal védnökhoz: Miskey Lajos, Lőrincz Elek, Knappe János, Rigó József, Holländer Dezső, Farkas Jenő küldetnek ki, illetve vállalkoznak önként.

Gyűjtőleveket átvesznek:

Miskey Lajos az	1—10.	számu gyűjtőivel
Ólmosi József	10—24.	»
Holländer Mór	25—35.	»
Farkas Jenő	36—45.	»
Knappe János	46—56.	»
Deutsch Lajos	57—75.	»
Stadl Frigyes	76—86.	»
László Géza	87—100.	»
Lőrincz Elek	101—105.	»
Rigó József	106—110.	»
Holländer Dezső	111—117.	»
Miskey Lajos	118—140.	»

Holländer Dezső bejelenti, hogy a »Hegel Gyula-asztaltársaság« tagjai: Böhm Albert, Löwy Gusztáv, Bauer József, Garai Károly, Blau Ignác, Feldmann Ignác, Krausz Sándor, Pinkász Sándor, Kredens Ede, Stotter János, Reiner Dezső, Róth Béla, Dubler Kálmán az általuk gyűjtött 3 frt 25 krnyi összeget a bizottság céljaira felajánlották.

A bizottság nevezett asztaltársaság adományát köszönettel fogadja.

Lőrincz Elek kiküldött jelenti, hogy Némai Antal ipartársulati elnök a neki felajánlott védnökké tisztelet elfogadta s a legjobb reményeket helyezte kilátásba.

Örvendetes tudomásul vétetik. (E jelentés a november 10-ki ülésen terjesztett be.)

Ólmosi József, jegyző, miskei Miskey Lajos, elnök.

Steiner Miksa, Hitelesítjük: Knappe János.

Tejkonzerválás fagyasztás által.

Nagyfontosságú s igazán fordulópontot képez a tejgazdaságra nézve azon tejkonzerváló találmány, melylyel Casse dán mérnök két év előtt lépett a nyilvánosság elé s melynek lényege abban áll, hogy a tejnek egy része megfagyasztatik s ezen tej-jég a frissen fejt tej közé téve légmentesen elzárható edényekben távol vidékre szállítatik. Nagy Vince a „Tejgazdaság” 4. évf. 3. számában e nevezetes utjáról a következőket írja:

A tejkonzerválás e módját már 1895-ben röviden ismertettük s fölemlítettük azon körülményt is, hogy akkor a földművelésügyi miniszter megbízásából Koppenhágába indultam e találmány tanulmányozására. Ugyanezen év augusztus havában személyesen is tárgyaltam feltalálóval ez ügyben de utóbbi még nem volt azon helyzetben, hogy az eljárást bemutathassa, mivel csak akkor alakult meg a részvénytársaság azon célból, hogy a Dániában termelt nagymennyiségű tejet így konzerválja s nagymértelű cinezett vas-szelenczékben szállítsa Koppenhágából Londonba.

A gyár, melyben ezen eljárást keresztül viték volna, még nem volt készen s így a találmány praktikus voltáról, valamint annak eredményéről meggyőződés szerzhető nem volt. Igen nehézkesnek és költségesnek látszott azonban nemcsak a konzerválás, hanem a szállítás is, melyet úgy terveztek, hogy az egy köbméteres, tejjel télt vas-közelekből nyitott vasúti vagonokra egész rakományt adnak fel. vastagon behintve fűszerszárral és letakarva ponyvával. Az így megterhelt vasúti kocsik a szárazföld határállomásánál a hajókra tolnak s átrakodás nélkül téve meg a tengeri utat, jutnak el Londonig.

A mi viszonyainkhoz mérten túlságos nagy-szabásúnak s nehézkesnek mutatkozván ez eljárás, lemondunk annak nálunk való meghonosításáról addig, míg az egyszerűsíthető nem lesz. Nem kellett sokáig várnunk erre sem. A Pomeraniában, Stettin közelében fekvő Stargard nevű városka tejszövetkezetének s tejgazdasági iskolájának volt igazgatója, dr. Graeff téli kísérletet a múlt évben ez eljárásnak kisebb mértékben való felhasználásával s ez annyira sikerült neki, hogy mindnyájan, kik azzal közelebbről megismerkedtünk, a legnagyobb elismeréssel adóznak érte.

Földművelésügyi miniszterünk értesülést szerezvén ez ügy illetlen állásáról, megbízta alulírottat a stargardi gyár eljárásának tanulmányozásával, mely rendeletnek a múlt hó elején elég is tételtet.

A stargardi szövetkezeti tejesarnok eredetileg vajgyártásra rendeztetett be s pedig minlaserűleg s csakis a múlt évben szerelték be az ezen konzerváláshoz szükséges fagyasztó-gépeket és csakis ezeknek működése óta foglalkozik Berlinbe való tejszállítással is. A fagyasztó-gépet Wass és Lüttmann gépgyára készítette a Saale mellett fekvő Halleban 11,000 márkáért. Ez nem más, mint egy egyszerű jégkészítő-gép. A fagyasztás úgy történik, hogy egy 24 lőrejtű gőzgép segélyével folyékony szénsav légmenűvé tételük oly esővekben, melyek egy vasküdben vannak kigyóvra elhelyezve: a küdben a esőveket víz veszi körül, melyből a folyékony szénsavnak légmenűvé tétele által előálló hőszűnyedés olymértű hőelvonást eszközöl, hogy a víz 12 C°-ra lehűl s nyomban meg is fagyva, ha a vízbe 10% os chlorecalciumot nem tennének s egy készülék által folyton nem kavartatnak a folyadék. Ezen 12 C°-u vízfordóba négy-szöges hasábalaku bádgedényeket eresztnek be, melyek nyitott felső végükön keresztül tejjel megtöltetnek. A tej az edényben nyolcz óra leforgása alatt fagy teljesen át. Hogy sok szénsav ne legyen szükséges az eljáráshoz, a már elhasznált légmenű szénsav a gőzgép segélyével ismét cseppfolyóssá komprimáltatik s így egy 4—5 ft-ba kerülő palaczk szénsav 8—10 hétig elegendő.

A jég-gép 8—8 óránként 480 liter, tehát 24 órai folytonos munka mellett 1440 liter tejet képes teljesen megfagyasztani, mely mennyiség 10,000—12,000 liter tej konzerválásához elegendő, amennyiben a konzerválás öszszesen csak abból áll, hogy fából készült szállítóedénybe a jól lehűtött friss tej közé — az időjáráshoz és szállítási távolsághoz mérten — 10—12% tej-jég adatik, lehetőleg egy darabban s a sziníg töltött edény egy kitűnő zárókeszűvel jól elzaratik. A tejesedényben levő jégdarab, míg egyrészt a külföldben is jól lehűtött tejet késői elolvadása után is jó sokáig hidegen tartja s így azt a megsvanyodástól megvédi, addig másrészt a tejen uszkálván, a szállítás alkalmával előálló rázkódását a tejnek részben ellensúlyozza s abban mozogván, a zsírszemcsék kiválását megakadályozza.

A tej jégdarabnak ezen utóbbi szereplése nem kevésbé fontos, mint az első, mert tudjuk, hogy épen a zsírszemcséknek a szállítás alkalmával kiválása teszi a tejet hosszabb szállításra alkalmatlanná s a budapesti központi tejesarnok szintén ezen okból nem fogad el 80 kilométernél nagyobb távolságról tejet. A hosszú utat megtélt tejnél a megérkezés után rendszerint sok vaj van a tej felszínén és ez a többi közé keverhető nem lévén, csakis részben lefőlözött tejek tekinthető. Az új eljárás tehát megadja a módot arra, hogy több napot igénylő hosszabb utra is szállíthassuk te-

Cs. és kir. szab.

teke-asztal- és dákó-gyár Naleszni Gyuláné és Társa

Budapest, Király-utca 27. szám.

Alapítottatott 1852. évben.

Ajánlja magát a t. ez. kávéháztulajdonos uraknak kávéházaik

újjaalakítására,
billárdok, dákók és egyéb
kávéházi berendezés
elkészítésére.

Csupán jó és szakszerű munka.

NIEMETZ GYULA

törvényszékiileg bejegyzett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetíti szálloda, kávéház és vendéglői
üzleteket a főváros és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 18.

Telefon 58-35.

Megbízások telkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett gyorsan teljesítetnek

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb

von BUDAPEST, VIII. Muzeum-körül 10.

Leopold Neumann fabrizirt seit Jahren als Specialität

Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-

Decken und Rohrzeitungshalter aus dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospecto zu Diensten

Dr. Ludwig Willibald

első nagymarosi pezsgő-pinczészete

ajánlja elismert kitűnő minőségű védjegyzett
pezsgőborait:

Metropolé

és

Préda

Kapható a fővárosban és a
vidéken mindenütt.

Főképviseelő: HUNKE JÁNOS

IV. ker., Lipót-utca 45.

Legjobb minőségű

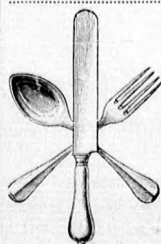
alpacca- és china-ezüstárukat

ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és osztr. érczárú gyári raktára

Budapest, IV. váczi-utca 24.

Evészkeszűk, bors- és só-tartók, leveses-csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állóvillások stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők
és kávéházak számára.

16 nagy kitűntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapítottatott 1819. évben.

jünket, vagyis hogy oly vidékek is részeshelhesnek a tejnek nyers állapotban, jó piacokon, jó áron való értékesíthetében, melyeknél eddig erre a nagy távolságok miatt gondolni sem lehetett.

Berlinben azon kereskedők, kiknek a stargardi gyár ilyen tejet szállít, a legmelegebb hangon, csaknem extasiás emlékeztet meg e találmányról s azt állítják, hogy az minden eddigi konzerválási módot messze fölülmul. Állításuk szerint első sorban a közeli gazdaságokból érkezett tejet így gyűjtőnek tudni s csak utolsó sorban veszik elő a stargardit, mert annak tartóssága felől biztosak. A hallott dicséretnek jogosultságáról meggyőződést szerzendő, én is hoztam egy 20 literes hordócskában tejet Stargardból a földművelésügyi miniszterium részére. A tejet Stargard mellett április hó 5-ikén reggel fejték és aznap konzerválván, 10-éig fektűt a gyár hűtőt helyiségében, 10-iken este adták vasútra s Bresslaun keresztül 1030 kilométernyi utat téve meg, április 14-ikén érkezett Budapestre. Ugyanaznap d. u. 2 órakor bontottuk fel a hordócskát s bár annak tartalma akkor már 9 1/2 napos volt, mindnyájunk csodálatára mégis teljesen ép és édes állapotban érkezett meg, nem mutatván a legesekeylebb fizikai vagy vegyi elváltozást és hőmérséke is csak +6 C° volt. Meg akarván tudni, mily állapotban jutna az így szállított tej a nagy közönség kezébe, csak másnap, 10 1/2 napos korában adtuk ki vizsgálat végett orosz, kémiai intézetnek. Ennek vizsgálata azt igazolta, hogy tejkünk csak 3/8 savfokú volt (50 köbéc. 1/4 normál káliumgall titráltatván), a forralásnál öszse nem ment s így teljesen normálisnak találtatott, amennyiben a friss tehéntej 2—4 savfokot szokott mutatni; a forralásnál öszszemenő tej savfoka 5—6, a hidegben önmagától megalvadódó pedig 15—16 savfokot szokott lenni.

A tej háztartási célra használatot fel s annak utoljából április 19-én, tehát 15 napos korában még fehér kávé főztek s még ekkor sem ment öszse a felforralásnál s teljesen élvezhető volt.

Ezen körülmények fényesen igazolják a konzerválási eljárás kitűnő voltát s hogy jövőjé, az érzésben csak az a kár, hogy egyes gazda azt nem érvényesítheti, csak olyan szövetkezet vagy vállalat, mely jég-gépet beszerezni és üzemben tartani képes.

Nagy J.

Nők a kávéházban.

Nem hiába, sőt teljes joggal mondjuk, hogy ifjú fővárosunk, melyet a királyi egy immár a „szekes-főváros” büszke jelzővel is feldisített, amerikai mérvben és a gőz és villamoság százaada szemellenék megfelelően amerikai gyorsasággal is fejlődik és nagyobbodik. A középületek és pompásan-pompásabban magánépületek végtelen sora a lakosság szaporodásának megfelelően napról-napra nagyobbodik, a nem rég még pusztá helyeken új városrészek keletkeznek; a terjeszkedő városnak történelmi városrészek kénytelenek engedni; az ipar és kereskedelem karöltve haladnak fejlődésükben, tudomány, művészet egyazon hatalmas arányban lendülnek fel.

De a fény nyomába árnyék is vetődik, s ebben az árnyékban a nem utolsó elszomorító jelenség, hogy ama ideges, mozgalmalcs élethez, amelyben a főváros lakossága él, meglazul családias életünk köteleke is. Jele ennek a ténynek vendéglőink és kávéházaink óriási, Európa egyéb városaihoz mérten aránytalan elszaporodása, aminek, noha magukra ezen iparokra nézve a rosszakkal mellett megvan ugyan a maga előnyös oldala is — épen a családi élet szempontjából épeneséggel nem örvendhetünk. E jelenségnek egyik elszomorító bizonyítéka kávéházaink látogatottsága a nők által. Behízonított tény egyrészt az, hogy eltekintve az ugynevezett kávémerésektől is; Európa legnagyobb városai közt egy sincs, amelynek oly sok és oly pazar fényűzéssel berendezett kávéháza volna, mint Budapestnek, valamint másrészt tagadhatlan tény az is, hogy sehol a nők oly rendszeresen nem látogatják a kávéházakat napról-napra, mint nálunk. Az a sajnálatreméltó jelenség, hogy épen a közép-, ugynevezett polgari osztály női a kávéházak legbuzgóbb látogatói közé tartoznak, többféle magyarázatra szolgáltatathat okot és alkalmat, s ha nem is akarjuk épen hogy színezete határozottan erkölcselsten, annyit akarva, nem akarva, be kell vallanunk, hogy nemcsak a családias érzés hiányát árulja el, hanem kétségbevonhatlan bizonyítéka annak, hogy a családi élet idealismusának utolsó alapfalai romba dőltek s az anyák büszkesége ezeknek a kávéházlátogató nőknek körében legalább a családi falak közül a családi asztalról a kávéház kerek márványasztalaira helyeződött immár át.

Ez az áramlat annyival is inkább sajnálatos, mert egy másikkal, sokkal nemesebbel, a nőkültszűtűző emancipacionális törekvésekkel s illebe áramlattal áll szemben; s míg az első irányzatban változás nem áll be, s társadalmi életünk a nőt eredeti helyére nem téríti vissza, addig ennek eredményességét nemcsak nehezebben elérhetővé, hanem majdnem egészen illuzóriussá is teszi.

A modern élet küzdelmei, az egyen és a család felszaporodott és megnövekedett igényei, amelyek a család fővállaira napról-napra súlyosnál-súlyosabb

terheket raknak, a bensőséges családi életet kétszeresen becsessé teszik s a hitves teszik arra hivatottá, hogy ezt a napi munkától fáradt családfőnek teljes mértékben megszerezze. Alkalmos-e a kávéházban együttlét, s meg lehet-e ezt akkor szerezni, ha a férj az egyik, a feleség a másik kávéházban tölti szabad óráit, azt hiszem nem lesz nehéz eldönteni. A családi élet teljes boldogsága és bensősége itt oly nagy tulsúlyal nehezedik a mérleg egyik serpenyőjébe, hogy azzal szemben a nők kávéházlátogatásának káros voltát általános társadalmi szempontból alig is kell bizonyítani.

Mindelkez hozzájárul még az is, hogy a kávéházlátogató nő lelkületéről — miért nem tartozik ide — lassanként tetőlődik az idealizmusnak az a rokonszenves zománca, amelylyel a nőt még ma is feldisziójuk és feldisziójuk daczára annak, hogy a modern áramlatok a nőt mint teljesen egyenrangú küzdőfélét állították mellénk, amelyek azonban, bármily erősek legyenek is, nem lesznek elég erősek arra, hogy a nőt eredeti, természetből megszabott hivatalának utjáról letérítsék.

Egy családapa.

A rendőrség és a bodegák. A mult hetekben egy kávészobából álló küldöttség tisztelget Píklér Armin ipartestületi alelnök vezetésével Rudnay Béla főkapitánynál, terjedelmes memorandumot adva át, a melyben a tulszaporodó bodegák elleni sérelmek felsorolják. A memorandum különösen a bodegák női személyzetének szereplése ellen kel ki éles hangon. A főkapitány a legnagyobb előzékenységgel fogadta a küldöttséget s a bajok orvoslását helyezte kilitásba. A terjedelmes memorandumot, mely szakszerű kidolgozása és alapossága által a főkapitány elismerését is kivívta, ipartársulatunk kiváló tehetségű titkára Szemerényi István szerkesztette. Ugyanezen napon tisztelgeti a kávéipartársulat Némái Antal elnök vezetésével Halmos János polgármesternél is. A polgármester szívélyesen fogadta a tisztelgőket s megígérte, hogy a társulat ügyeit állandó érdeklődéssel és jóindulattal fogja kiserni.

Rudnay Béla főkapitány ur a fenti küldöttség kérelmének a bodegák ügyében hamar tájékozódott és már tegnapi nap az alábbi rendeletet adta ki:

»Tudomásomra jutott, hogy a székes-főváros területén az utóbbi időkben mindinkább folszaporodó bodega-üzletekben az ott alkalmazott pinczérnők vagy vagyonzabiztosági, mint pedig erkölcsrendészeti szempontból meg nem tűrhető üzemeket követnek el. E visszaélések megszüntetése céljából ez évi december 15-diktől kezdődő hatállyal a következőket rendelem el:

1. Bodega- (borozó, söröző) üzletekben vendégek kiszolgálására kizárólag büntetlen előéletű férfiszemélyek alkalmazhatók.

2. Pénztárosnői (főlőrónői) minőségben egy és ugyanazon időben csak egy női személy lehet jelen a bodega-üzletben.

3. Szigorúan tilos a pénztárosnőnek a pénztárt vendégek kiszolgálása, azokkal az üzlethelyiségben való mulatozása, vagy közöttük való huzamos tartózkodás céljából elhagyni.

Jelen rendeletnek pontos betartásáért első sorban az üzlettulajdonos, másodsorban a pénztárosnői is felelős. Figyelemzetem egyuttal az érdekelt üzlettulajdonosokat, hogy jelen rendeletet áthágása szigorúan fog büntettetni, ismételt vissza-

Vidéken egy régóta fennálló, igen jó forgalmu és régi törzsvendégekkel bíró polgári szabad kézből azonnal kedvező feltételek mellett a házzal együtt **vendéglő eladó.**
Czim a kiadóhivatalban.

BERNDORFI FÉMÁRU-GYÁR

Raktár :
BUDAPEST
Kristóf-tér
és
Váci-utca
sarkán.

Gyártmányok :

Alpaca-ezüst, China-ezüst és alpaccából :

ugymint : étszerek, asztalterítékek minden kivitelben ; gyertya- és gyufatartók, teakannák, tea-szűrők, magánházak, szállodák, vendéglők és kávéházak részére.

Kelengy-casetták.

Szabadalmazott

tiszta nickel főző-edények.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palaeozkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőroket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Karlsbader Porzellan-, Majolika- und Steingutwaaren

Niederlage en gros und en detail.

Billigste Einkaufsquelle für Wiederverkäufer. Grosses Lager Englische und inländische Fayence-Service's, Vasen, Figuren, Blumenhalter, Wanddekorationen und diverse Luxusartikel, so auch alle Handbedarfsartikel für Restaurants und Kaffeehäuser. Für Wiederverkäufer großes Lager aus den Fabriken zu stannend billigen Preisen in jedem Quantum.

Kaffee- oder Thee-Service für 6 Personen aus 17 St. bestehend, mit Blumen und Gold bemalt, von fl. 3, 4, 5 bis fl. 20.

Wasch-Service, 6- oder 7-theilig, fein mit Blumen und Gold bemalt, von fl. 4.-, 5, 6, 8 bis fl. 20.

Speise-Service für 6 Personen, aus 26 St. bestehend fein, mit Blumen und Gold bemalt fl. 5. 6.50.

Speise-Service für 6 Personen aus 32 St. bestehend fein, mit Blumen und Gold bemalt fl. 7, größere Schüsseln fl. 8 bis fl. 9.

Speise-Service für 6 Personen aus 42 St. bestehend Nooco, neu, fein, mit Blumen und Gold bemalt von fl. 15 bis fl. 100.

Speise-Service für 6 Personen aus 42 St. bestehend gezackt oder gerippt, neu, fein, mit Blumen und Gold bemalt von fl. 12, 15 bis fl. 70.

Speise-Service für 6 Personen aus 42 St. bestehend glatt, feine Malerei, ohne Gold, neue Mutter fl. 10, mit Gold 13 bis 20 fl.

Bei Provinzbestellungen für Kaffee- oder Thee-Service 50 Kr., bei Speise-Service 70 Kr. für Kiste und Emballage berechnet.

Bartosch V. és Fia Budapest, VI. Teréz-körút 32 Uj-utca sarkán.

Szimon István, Budapest,

fűszer-, csemege-, cognac-, rum-, bor- és tea-kereskedés

Főüzlet : V., Váci-körút 12. sz.

Fióküzletek. V., Váci-körút 60. — VI., Teréz-körút 35. — VIII., József-körút 14. **Fióküzletek.**

Szálloda-, étterem- és kávéház-tulajdonos uraknak ajánlja dusan felszerelt rá tarát mindennemű fűszer, bel- és külföldi csemegék, tea, rum és borokban, eredeti töltésű **francia cognac** u. m. **Martell, Hennessy, Curvoisier & Curlier** freres és **Augier** freres ezégektől, ugyszintén igen jó minőségű saját töltésű magyar cognac, továbbá **Gróf Keglevich István**-féle, **Czuba-Durozier** és **Világosi** (eredeti töltés), valódi francia pezsgő-borok u. m. **Pommery & Greno, Heidsieck & Co., G. H. Mumm, Louis Roederer, Moet-Chandon** és **George Goulet**, nemkülönbén elsőrendű magyar pezsgő-borok is, valamint mindennemű **sajtok, halak, hus** és **kolbász**-fajokban, **orsovai, Astrachan** és **Elbe-caviar**, angol és francia tea-sütemények, fozelék, conservék és befőttekben minden e szakmába vágó czikkeben csakis a legjobb minőségben, mérsékelt árk mellett.

Vidéki megrendelések ingyen csomagolással a legpontosabban eszközöltetnek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Telefon-összeköttetés mind a négy üzlettel.

esés esetén pedig italmérési engedélyük megvonása iránt is intézkedni fogok.

Frau Mathilde Ferenczi, die Gattin des in Gastwirths- und Kaffeebäckereien allgemein beliebt gewesenen Inhabers des „Café Ferenczi“ in der ujbülg-utca, des Herrn Franz Ferenczi, ist am 25. November nach längerem Leiden, 52 Jahre alt, gestorben. Sie stammte aus der angeheueren Budapester Familie Morelli und war eine hochgebildete und feinsinnige Frau, die ihr Wittwenhum in stiller Resignation ertrug. Bei ihrem plötzlichen Verleiden begünstigte ich man sämtliche Leidtragenden in Thürnen aufgelöst. Möge der Schwergeliebten Frau die Erde leicht werden!

Olmosi József főpincér 1. évi november hó 17-én ünnepelte házassága 10-dik évfordulóját. Ez alkalommal szük baráti körét kedélyes vacsorára látta magánál vendégül, kik között a Miskey, Rigó, Holländer stb. családok is megjelentek. A jubiléusokat több sikerült felköszöntővel ünnepelték.

Neue Stempelmarken. Vom 1. Jänner 1898 angefangen werden neue Stempelmarken mit der Wertbestimmung in Kronenwährung in Verkehr gesetzt. Die Marken gelangen in 35 Kategorien, und zwar zwanzig der „Keller- und fünfzehn der Kronen-Kategorie, zur Ausgabe. Die gegenwärtig im Verkehr befindlichen Stempelmarken der Emission 1893 werden mit Ende Jänner nächsten Jahres gänzlich außer Verkehr gesetzt, so daß sie von diesem Tage an nicht mehr verwendet werden dürfen. Die Stempelverlag- und Vertheilungämter werden in der Zeit vom 1. Jänner bis 31. März die alten Stempelmarken gegen neue Stempelmarken münzgetreulich umtauschen.

Die Bilanz von Monte-Carlo. (Schluß des Finanzjahres 31. Oktober.) Das Geträgniß der Spielbank betrug 14,850,000 Francs (im vergangenen Finanzjahre 19,850,000 Francs). Ausgaben: Civilliste für den Fürsten Albert von Monaco 2,000,000 Francs; Polizei, Gendarmerie, Unterricht und öffentliche Anlagen 1,500,000 Francs; Directoren, Verwalter, Croupiers und Dienstpersonal 1,000,000 Francs; Theater, Orchester, Rennen, Regatten, Laubenschießen und Wohlthätigkeit 800,000 Francs; Annoucen und Einschaltungen 500,000 Francs; Reise-gelder für verunglückte Spieler, um ihnen die Heimkehr zu ermöglichen, 100,000 Francs; ebenjoviel wurde auch für die Verhinderung von Selbstmorden verausgabt. Nichtsdestoweniger haben sich im abgelaufenen Finanzjahre 35 Personen wegen ihrer Spielverluste entleibt.

Biereinfuhr in China. Wie in dem neuerdings befannt gegebenen Jahresbericht des österreichisch-ungarischen General-Konulates in Shanghai pro 1896 mitgetheilt wird, blieb in diesem Jahre der Import von Bier in China ziemlich stabil. Dasselbe kommt größtentheils aus Deutschland, England und Amerika. Die österreichisch-ungarischen

Biere sind zu hoch im Preise. Der Konjum bechränkt sich bis heute noch fast ausschließlich auf die in China lebenden Europäer; die Chinesen konnten diesem Getränke bisher noch keinen Geschmack abgewinnen.

Zsenialitás. Thomson Elihu, a hirneves amerikai phisikus és elektrotechnikus nemrég ugyancsak alaposan lefőzött egy ismert esikági vendéglőst s annak pincézét. Mint rendszeren, egy most is egy szép napon ezen vendéglőshöz is helyet foglalt az egyik asztalnál. A pincéz a feszelen udvariassággal és előzékenységgel, amely különben nemesak az amerikai, hanem a mi pincézreink jó részét is jellemzi, egy palaczk bort és kenyeret tett eléje. Erre udvariasan a híres tudós felé fordult a kérdéssel: »Parancsol Uram?« — »Ami van, — felelé Thomson — mindenkéltt azonban egy kis jó kenyeret s egy jó kis borocskát.« Erre a pincéz azzal az egyáltalában nem sértő bizalmassággal, mely senkit sem sért s amely igaz gourmandot áru el. a következőleg válaszolt: »Elhozom Önnek a napi étlapot Mondhatom nagyszerű. Szavamat! S erre elegánsan tünik el. A midőn néhány perc múlva pedig Thomson asztalához visszatért, ezt a legnagyobb dühben találja. »Hát ez meg micsoda gazdálkodás — kiabált az érdeemes tudós. Mégis csak szemtelenség ilyen kenyeret tenni elem. Nézze csak! Alig nyulok hozzá, szöszesik mint a por. S micsoda bor! Mégis csak disznóság! Hiszen még kitöltten sem lehet a palaczkból!« A pincéz krétafehérré vált, kezébe vesz egy személyt, amely finom porrá oszolva hull ki kezéből. Így jár a másodikkal és harmadikkal is. »De hát még a bor, a bor« — ordít Thomson mint egy örült. »De Uram! Hisz a palaczkban valódi olasz bor van!« — »Nos! Hát akkor öntsön be belőle nekem egy poharat, ha tud!« A pincéz csak huzódva és remegve engedelmeskedik. De alig nyult a palaczkhoz, megszépente kapta vissza kezét, mintha csak ujjait égette volna el. A kinyitott palaczk az asztalra esik, de a bor nem folyt ki belőle. A pincéz mint egy örült szalad a ház urához, aki egy egész sereg pincéz kíséretében jelenik meg a helyszínén. Erre azután Thomson olyan rengeteg habotára fakad, amely épen nem illet tudományos jó hírnevéhez. Mi történik? A valamennyijükkel sikerült »tudományos« tréfát üzött. Véletlen egy kis erősen süritett levegővel telt tartály volt nála. Egy csap kinyitása által a süritett levegőt a kenyerekre és a borra bocsátotta. A levegőnek azonnali elpárolgása, mely ennek a természetes melegségű kenyérről és borral való érintkezése folytán következett be, oly hőserévelőzést idéz zett elő, hogy a kenyér szétmorzsolhatóvá, a bor ellenben szilárdá lett. Mint látjuk, oly csoda és zsenialitás, amelyet nem mindenki engedhet meg magának, mivelhogy nem mindenki hord a mellényzsebében — — — folyékony levegőt.

Nach richtig. „Nennen Sie mir aus der Geschichte ein Beispiel von seltener Freundschaft.“ — „Sokrates und Xantippe.“ — „Unim!“ — „Na, ich dachte doch, Herr Professor, bei den Weiben wäre die Freundschaft gewiß selten gewesen.“

CSÁKY ÁRMİN Budapest

VI. Andrásy-út 67 (a Millennium kávéházzal szemben).

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon. 1889. évben a parisi világkiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban

szakács, pék, czukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinorvelezből frt 150, 2. 250

Kabátok pique-velezből frt 2, 250, 3.

Kabátok eszivat- v. satinból frt 1.25, 1.50

2, 250.

Szakács-nadrágok (pantaion), pamut-kamm-

garnból, kék, fehér esikós, 2.50—3 frt.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú creton-

ból, kr 40, 50, 60.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú vászon-

ból, kr. 60, 80, 100.

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25

3, 35, 40.

Ezen fehérenemű ezegetnek külön speci-

alizáltása és a legtöbb uraság szállodák és

konyhák bialatam szállítatik.

Cs. és kir.

nagy arany érem

Cs. és kir.

nagy arany érem

SCHULEK SÁNDOR

műkéses mester

Budapest, VII., király-utca 3. szám

ajánlja a vendéglős és szállodatulajdonos

uraknak dus választékú rak tárat mindennemű

konyhakések-, transchirozó-,

szalámi- és sonka-késekben.

Továbbá mérsárosok és hentesek részére

mindenfaj

kést, fenőket és vágófejszékét.

Az összes nálam vásárolt tárgyakat a leg-

jutányosabban számítom és a legjobb minő-

ségért kezeskedem.

Bármínő javítást legjobban és legjutányosabban eszközölök.

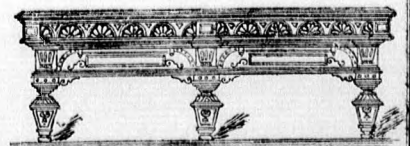
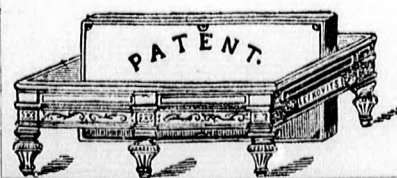
Az ezredéves kiállításon

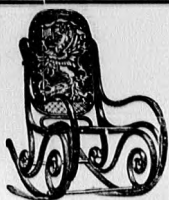
a kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

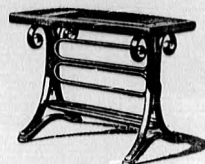
Ajánljuk különleges gyártmányainkat, ugymint: két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókészülékekkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kégli) TEKEASZTALOKAT, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsontlabdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-bereendezéseket a legdiszesebb stilszerű kivitelben egy saját mint adott rajzok szerint. — Régi tekeasztalok legjobb kivitelben átalakíttatnak és ujakra kicseréltetnek.

LEFKOVITS TESTVÉREK mű-, teke- és dákó-asztalosok BUDAPEST, Király-utca 36. Telefon 22—16.

Kávéházi, vendéglői

és

szállodai szoba teljes berendezéseket

a legegyszerűbbtől a legkiválóbb kivitelig

KOHN JAKAB és JÓZSEF

cs. és kir. szab. tömören hajlitott fabutor-gyáraiból

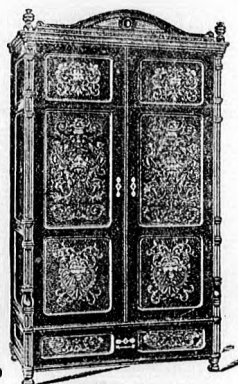

BUDAPEST

V., Ferencz József-tér 3. sz.

(Diana-fürdő épület)

I. emelet.

*Költségvetéssel
teljes
berendezésekhez
készséggel szolgálok.*

*Képes árjegyzék
kivánatra ingyen
és bérmentve.*

Francia pezsgőbor-gyárosok
Louis François & Comp.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

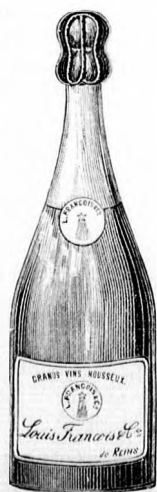
Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótörvényszéknél 17.151. sz. a. bejegyezve van.

*Főraktár : Borhegyi Ferencz ez előtt Lápóssy
Budapest, Haas-palota.*

Vezérképviselet : Ruda és Blochmann, Budapest.